Verordnungsblatt
für das Generalgouvernement

Dziennik Rozporządzeń
dla Generalnego Gubernatorstwa

1941	Ausgegeben zu Krakau, den 30. Juni 1941 Wydano w Krakau (Krakowie) dnia 30 czerwca 1941 r.	Nr. 56

Inhalt Treść

Verordnung
über das Verhalten im Strassenverkehr (Strassenverkehrsordnung — StVO.).

Vom 17. Mai 1941.

Inhaltsübersicht.

A. Allgemeine Vorschriften

§ 1 Grundregel für das Verhalten im Strassenverkehr
§ 2 Verkehrsregelung durch Polizeibeamte und Farbzeichen
§ 3 Verkehrszeichen und Verkehrseinrichtungen
§ 4 Verkehrsbeschränkungen
§ 5 Veranstaltungen auf öffentlichen Strassen
§ 6 Massnahmen zur Hebung der Verkehrszucht auf den Strassen.

B. Fahrzeugverkehr

1. Fahrzeugverkehr im allgemeinen

§ 7 Führung von Fahrzeugen
§ 8 Benutzung der Fahrbahn
§ 9 Fahrgeschwindigkeit
§ 10 Ausweichen und Überholen
§ 11 Anzeigen der Fahrtrichtungsänderung und des Haltens
§ 12 Warnzeichen
§ 13 Vorfahrt
§ 14 Fahrzeuge in Kolonnen
§ 15 Halten und Anfahren
§ 16 Parken
§ 17 Ein- und Ausfahren
§ 18 Ladegeschäft
§ 19 Ladung der Fahrzeuge
§ 20 Verlassen des Fahrzeugs
§ 21 Beleuchtung der Fahrzeuge

Rozporządzenie
o zachowaniu się w ruchu drogowym (Ordynacja drogowo-komunikacyjna — ODK.).

Z dnia 17 maja 1941 r.

Spis rzeczy.

A. Przepisy ogólne

§ 1 Reguły zasadnicze w sprawie zachowania się w ruchu drogowym
§ 2 Regulowanie ruchu przez urzędników policyjnych oraz znaki kolorowe
§ 3 Znaki i urządzenia komunikacyjne
§ 4 Ograniczenia ruchu
§ 5 Urządzenia na drogach publicznych
§ 6 Środki celem podniesienia dyscypliny ruchu na drogach

B. Ruch pojazdów

1. Ruch pojazdów w ogólności

§ 7 Prowadzenie pojazdów
§ 8 Używanie jezdni
§ 9 Szybkość jazdy
§ 10 Wymijanie i wyprzedzanie
§ 11 Oznajmienie zmiany kierunku jazdy i zatrzymywania się
§ 12 Znaki ostrzegawcze
§ 13 Pierwszeństwo przejazdu
§ 14 Pojazdy w kolumnach
§ 15 Zatrzymywanie się i ruszanie z miejsca
§ 16 Odbywanie postoju
§ 17 Wjazdy i wyjazdy
§ 18 Czynności ładowania
§ 19 Ładunek pojazdów
§ 20 Opuszczanie pojazdu
§ 21 Oświetlenie pojazdów

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers und Reichskanzlers vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzbl. I S. 2077) verordne ich:

A. Allgemeine Vorschriften.

§ 1
Grundregel für das Verhalten im Strassenverkehr.

Jeder Teilnehmer am öffentlichen Strassenverkehr hat sich so zu verhalten, dass der Verkehr nicht gefährdet werden kann; er muss ferner sein Verhalten so einrichten, dass kein anderer geschädigt oder mehr, als nach den Umständen unvermeidbar, behindert oder belästigt wird.

§ 2
Verkehrsregelung durch Polizeibeamte und Farbzeichen.

(1) Den Weisungen und Zeichen der Polizeibeamten ist Folge zu leisten; sie gehen allgemeinen Verkehrsregeln und den durch amtliche Verkehrszeichen angezeigten örtlichen Sonderregeln vor.

Na podstawie § 5 ust. 1 Dekretu Führer'a i Kanclerza Rzeszy Niemieckiej z dnia 12 października 1939 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 2077) rozporządzam:

A. Przepisy ogólne.

§ 1
Reguły zasadnicze w sprawie zachowania się w ruchu drogowym.

Każdy uczestnik w publicznym ruchu drogowym ma się tak zachowywać, by ruch nie był zagrożony, musi on nadto tak się zachowywać, by nikt inny nie doznał szkody lub przeszkody albo uciążliwości więcej, jak to w miarę okoliczności jest nieuniknione.

§ 2
Regulowanie ruchu przez urzędników policyjnych oraz znaki kolorowe.

(1) Do zleceń i znaków urzędników policyjnych należy się zastosować; mają one pierwszeństwo przed ogólnymi zasadami ruchu i przed wskazanymi przez urzędowe znaki ruchu miejscowymi zasadami szczególnymi.

(2) Die Zeichen der Polizeibeamten zur Regelung des Verkehrs bedeuten:

1. Winken in der Verkehrsrichtung: „Strasse frei";
2. Hochheben eines Armes
   für Verkehrsteilnehmer
   in der vorher gesperrten Richtung: „Achtung",
   in der vorher freien Richtung: „Anhalten",
   für in der Kreuzung Befindliche: „Kreuzung frei machen".
3. seitliches Ausstrecken eines Armes oder beider Arme
   quer zur Verkehrsrichtung: „Halt",
   in der Verkehrsrichtung „Strasse frei".

Diese Zeichen gelten auch, wenn sie nicht mehr in der vorgeschriebenen Weise gegeben werden, solange der Beamte seine Grundstellung beibehält.

(3) Werden Farbzeichen verwendet, so bedeutet

Grün: „Strasse frei",
Gelb: für Verkehrsteilnehmer
in der vorher gesperrten Richtung: „Achtung",
in der vorher freien Richtung: „Anhalten",
für in der Kreuzung Befindliche: „Kreuzung frei machen",
Rot: „Halt".

(4) Auf das Zeichen „Strasse frei" kann abgebogen werden, nach links jedoch nur, wenn dadurch der freigegebene Verkehr von entgegenkommenden Fahrzeugen und von Schienenfahrzeugen nicht gestört wird. Einbiegende Fahrzeuge haben auf die Fussgänger, diese auf die einbiegenden Fahrzeuge besondere Rücksicht zu nehmen.

(5) Bei dem Zeichen „Kreuzung frei machen" haben die Fahrzeuge, die sich in der Kreuzung befinden, die Kreuzung zu verlassen.

(6) Während des Zeichens „Halt" dürfen Fussgänger auf Gehwegen einbiegen.

§ 3

Verkehrszeichen und Verkehrseinrichtungen.

(1) Die durch amtliche Verkehrszeichen und andere amtliche Verkehrseinrichtungen (Anlage) getroffenen Anordnungen sind zu befolgen. Die Beschriftung auf Verkehrszeichen und -einrichtungen ist in deutscher und polnischer Sprache vorzunehmen, für Ortsbezeichnungen erfolgt eine Sonderregelung durch die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Innere Verwaltung).

(2) Einrichtungen aller Art, die durch Form, Farbe, Grösse sowie Ort und Art der Anbringung zu Verwechslungen mit Verkehrszeichen und -einrichtungen Anlass geben oder deren Wirkung beeinträchtigen können, dürfen an öffentlichen Strassen nicht angebracht werden. Wirtschaftswerbung in Verbindung mit Verkehrszeichen ist unzulässig.

(3) Zur Beschaffung, Aufstellung und Unterhaltung der Verkehrszeichen sind die Träger der Strassenbaulast für diejenige Strasse verpflichtet, in deren Verlauf die Verkehrszeichen angebracht werden. Über die Kennzeichnung schienengleicher

(2) Znaki urzędników policyjnych celem regulowania ruchu oznaczają:

1. skinienie w kierunku ruchu: „droga wolna".
2. podniesienie ręki:
   dla uczestników ruchu
   w uprzednio zamkniętym kierunku: „uwaga",
   w uprzednio wolnym kierunku: „zatrzymać się",
   dla znajdujących się na skrzyżowaniu: „skrzyżowanie opróżnić",
3. wyciągnięcie ręki lub obu rąk w bok:
   w poprzek do kierunku jazdy: „stój",
   w kierunku jazdy: „droga wolna".

Znaki te obowiązują również, jeżeli nadal nie są dawane w przepisany sposób, jak długo urzędnik zachowuje swoją postawę zasadniczą.

(3) W razie użycia znaków kolorowych. oznaczają:

zielony: „droga wolna",
żółty: dla uczestników ruchu
w uprzednio zamkniętym kierunku: „uwaga",
w uprzednio wolnym kierunku: „zatrzymać się",
dla znajdujących się na skrzyżowaniu: „skrzyżowanie opróżnić",
czerwony: „stój".

(4) Na znak „droga wolna" można skręcić, w lewo jednakże tylko wówczas, jeżeli przez to nie doznaje przeszkody dozwolony ruch zbliżających się z przeciwnej strony pojazdów oraz poruszających się na szynach pojazdów. Skręcające pojazdy winny mieć szczególny wzgląd na osoby piesze, te zaś na skręcające pojazdy.

(5) Przy znaku „skrzyżowanie opróżnić" mają pojazdy, znajdujące się na skrzyżowaniu, skrzyżowanie opuścić.

(6) Podczas znaku „stój" mogą skręcać przechodnie na chodnikach.

§ 3

Znaki i urządzenia komunikacyjne.

(1) Zarządzenia, wydane za pomocą urzędowych znaków komunikacyjnych i inne urzędowe urządzenia komunikacyjne (załącznik) winny być przestrzegane. Napisy na znakach i urządzeniach komunikacyjnych należy uskutecznić w niemieckim i polskim języku, dla oznaczeń miejscowości nastąpi szczególne uregulowanie przez Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych).

(2) Urządzenia wszelkiego rodzaju, które przez kształt, kolor, wielkość jak również przez miejsce i sposób umieszczenia mogą spowodować pomyłkę w rozpoznawaniu znaków i urządzeń komunikacyjnych lub uwłaczać ich skuteczności, nie mogą być umieszczane na drogach publicznych. Reklama gospodarcza w połączeniu ze znakami komunikacyjnymi jest niedopuszczalna.

(3) Do dostarczenia, postawienia i utrzymywania znaków komunikacyjnych obowiązani są ponoszący ciężar budowy dróg dla tej drogi, w przebiegu której umieszczone zostają znaki komunikacyjne. Co do oznaczenia przejść drogowych

Wegübergänge durch Baken können besondere Vereinbarungen, auch hinsichtlich der Aufbringung der Kosten, getroffen werden. Zur Kennzeichnung von Baustellen und von Verkehrsumleitungen aus Anlass von Bauarbeiten sind die für den Bau und die Bauausführung Verantwortlichen verpflichtet.

(4) Wo und welche Verkehrszeichen aufzustellen sind, bestimmen die Verkehrspolizeibehörden (§ 42 Abs. 1), in Zweifelsfällen nach Anhörung der Träger der Strassenbaulast, bezüglich der Ortstafeln, Wegweiser und Vorwegweiser jedoch mit Zustimmung der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Bauwesen), bezüglich der Kennzeichen für Eisenbahnübergänge in Schienenhöhe mit Zustimmung der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilungen Eisenbahnen und Bauwesen).

(5) Soweit die Aufstellung oder Anbringung von Verkehrszeichen und -einrichtungen auf öffentlichen Strassen aus polizeilichen Rücksichten nicht zugelassen werden kann oder technisch nicht möglich ist, sind die Besitzer von Grundstücken und Baulichkeiten aller Art verpflichtet, das Anbringen oder Errichten der erforderlichen Vorrichtungen zu dulden. Dem Betroffenen kann eine Entschädigung gewährt werden, wenn ihm durch die Massnahme ein Schaden erwachsen ist, den selbst zu tragen ihm billigerweise nicht zugemutet werden kann. Über die Höhe der Entschädigung entscheidet die Verkehrspolizeibehörde, auf Beschwerde der Distriktschef endgültig.

Anlage S. 365.

§ 4

Verkehrsbeschränkungen.

(1) Die Verkehrspolizeibehörden können die Benutzung bestimmter Strassen aus Gründen der Sicherheit oder Leichtigkeit des Verkehrs durch polizeiliche Anordnungen beschränken oder verbieten. Die Anordnung ist durch Aufstellung der amtlichen Verkehrszeichen zu treffen. Die Sperrung von Gouvernementsstrassen bedarf, von Notständen abgesehen, der Zustimmung der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Bauwesen).

(2) Beschränkungen der Geschwindigkeit unter 40 Kilometer je Stunde dürfen nur für einzelne Strassen, nicht für ganze Ortschaften angeordnet werden.

§ 5

Veranstaltungen auf öffentlichen Strassen.

(1) Veranstaltungen, für die öffentliche Strassen mehr als verkehrsüblich in Anspruch genommen werden, bedürfen der Genehmigung der Verkehrspolizeibehörde.

(2) Mehr als verkehrsüblich in Anspruch genommen werden öffentliche Strassen insbesondere durch Veranstaltungen, bei denen infolge der Zahl der Teilnehmer oder infolge schnellen Fahrens die Benutzung der Strassen für den allgemeinen Verkehr eingeschränkt wird, durch die Beförderung ungewöhnlich schwerer oder umfangreicher Gegenstände und durch den Betrieb von Lautsprechern, der sich auf öffentlichen Strassen auswirken soll.

(3) Vor Erteilung der Erlaubnis sind der Kreishauptmann (Stadthauptmann) und die Wegebaupflichtigen zu hören, wenn etwa zum Schutze der Strassen Bedingungen gestellt werden müssen.

w poziomie szyn za pomocą słupków, mogą być zawarte szczególne umowy także odnośnie do pokrywania kosztów. Do oznaczenia miejsc budowy i objazdów z przyczyny robót budowlanych, obowiązani są ci, którzy odpowiedzialni są za budowę i prowadzenie budowy.

(4) Gdzie i jakie znaki komunikacyjne mają być ustawione, postanawiają władze policji ruchu drogowego (§ 42 ust. 1), w wypadkach wątpliwych po wysłuchaniu opinii tych, którzy ponoszą ciężar budowy dróg, odnośnie do tablic z oznaczeniem miejscowości, drogowskazów i tarcz orientacyjnych jednakże za zgodą Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównego Wydziału Budownictwa), zaś odnośnie do znaków przy przejazdach kolejowych w poziomie szyn za zgodą Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównych Wydziałów Kolei i Budownictwa).

(5) O ile postawienie lub umieszczenie znaków i urządzeń komunikacyjnych na drogach publicznych ze względów policyjnych nie może być dopuszczone albo technicznie nie jest możliwe, posiadacze gruntów i wszelkiego rodzaju budowli obowiązani są tolerować umieszczenie lub postawienie koniecznych urządzeń. Dotkniętemu może być przyznane odszkodowanie, jeżeli wskutek zarządzenia doznał szkody, której ponoszenia przez niego samego nie można według zasad słuszności od niego wymagać. O wysokości odszkodowania rozstrzyga władza policji ruchu drogowego, w razie zażalenia ostatecznie Szef Okręgowy.

Załącznik str. 365.

§ 4

Ograniczenia ruchu.

(1) Władze policji ruchu drogowego mogą używanie określonych dróg ze względu na bezpieczeństwo lub łatwość ruchu w drodze policyjnych zarządzeń ograniczyć lub zakazać. Zarządzenie to należy wypełnić przez postawienie urzędowych znaków drogowych. Zamknięcie dróg gubernatorskich wymaga, pominąwszy wypadki stanu konieczności, zgody Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównego Wydziału Budownictwa).

(2) Ograniczenia szybkości poniżej 40 km na godzinę mogą być tylko zarządzone dla poszczególnych dróg, a nie dla całych miejscowości.

§ 5

Urządzenia na drogach publicznych.

(1) Urządzenia, absorbujące drogi publiczne więcej aniżeli ruch zwyczajny, wymagają zezwolenia władzy policji ruchu drogowego.

(2) Bardziej aniżeli przez ruch zwyczajny absorbowane są drogi publiczne w szczególności przez urządzenia, przy których z powodu liczby uczestników lub z powodu szybkiej jazdy używanie dróg dla ogólnego ruchu ulega ograniczeniu, przez przewóz przedmiotów niezwykle ciężkich lub o wielkich rozmiarach oraz przez uruchomienie głośników, czynnych na drogach publicznych.

(3) Przed udzieleniem zezwolenia należy wysłuchać Starostę Powiatowego (Miejskiego) oraz tych, którzy obowiązani są do budowy drogi, jeżeli ewentualnie dla ochrony dróg muszą być postawione warunki.

§ 6

Massnahmen zur Hebung der Verkehrszucht auf den Strassen.

(1) Wer die Verkehrsvorschriften nicht beachtet, ist auf Vorladung der Verkehrspolizeibehörde verpflichtet, an einem Unterricht über das Verhalten im Strassenverkehr teilzunehmen.

(2) Die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Innere Verwaltung) kann durch allgemeine Anordnungen bestimmen, dass Verkehrsteilnehmer, welche die Verkehrsvorschriften nicht beachtet haben, besonderen Massnahmen unterworfen werden.

§ 6

Środki celem podniesienia dyscypliny ruchu na drogach.

(1) Kto nie przestrzega przepisów komunikacyjnych, obowiązany jest na wezwanie władzy policji ruchu drogowego brać udział w lekcji zachowania się w ruchu drogowym.

(2) Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych) może w drodze ogólnych zarządzeń postanowić, by uczestnicy ruchu, którzy nie przestrzegali przepisów drogowych, zostali poddani szczególnym zarządzeniom.

B. Fahrzeugverkehr.

1. Fahrzeugverkehr im allgemeinen.

§ 7

Führung von Fahrzeugen.

(1) Jedes Fahrzeug oder jeder Zug miteinander verbundener Fahrzeuge muss einen zur selbständigen Leitung geeigneten Führer haben. Dieser hat dafür zu sorgen, dass sich das Fahrzeug (der Zug) einschliesslich der Zugkraft und der Ladung in vorschriftsmässigem Zustand befindet. Der Halter eines Fahrzeugs darf die Inbetriebnahme nicht anordnen oder zulassen, wenn ihm bekannt ist, dass das Fahrzeug einschliesslich der Zugkraft und der Ladung den Vorschriften nicht entspricht. Falls unterwegs auftretende Mängel, welche die Verkehrssicherheit des Fahrzeugs wesentlich beeinträchtigen, nicht unverzüglich beseitigt werden können, ist das Fahrzeug auf dem kürzesten Wege aus dem Verkehr zu ziehen.

(2) Der Führer eines Fahrzeugs ist zur gehörigen Vorsicht in der Leitung und Bedienung verpflichtet. Er hat auf oder neben dem Fahrzeug seinen Platz so zu wählen, dass er ausreichende Sicht hat. Er darf neben sich Personen oder Gegenstände nur mitnehmen, soweit sie ihn in der Leitung und Bedienung des Fahrzeugs nicht behindern.

(3) Fahrzeuge dürfen nur geschoben werden, wenn ihre Ladung dem Führer die Aussicht nach vorn freilässt und wenn bei Dunkelheit oder starkem Nebel die Kenntlichmachung durch Laterne oder Rückstrahler nicht verdeckt wird.

§ 8

Benutzung der Fahrbahn.

(1) Der Führer eines Fahrzeugs hat, soweit nicht für einzelne Fahrzeugarten besondere Strassen oder Strassenteile bestimmt sind, die Fahrbahn zu benutzen. Mit Krankenfahrzeugen, die von den Insassen durch Muskelkraft fortbewegt werden, darf der Gehweg benutzt werden.

(2) Soweit nicht besondere Umstände entgegenstehen, haben Führer von Fahrzeugen auf der rechten Seite der Fahrbahn rechts zu fahren, sie dürfen die linke Seite nur zum Überholen benutzen. Führer langsam fahrender Fahrzeuge haben stets die äusserste rechte Seite der Fahrbahn einzuhalten. Auf unübersichtlichen Strecken haben die Führer aller Fahrzeuge die äusserste rechte Seite der Fahrbahn zu benutzen. Die Vorschriften dieses Absatzes gelten auch für Strassen, auf deren Fahrbahn der Verkehr einschliesslich der regelmässigen Verkehrslinien in nur einer Richtung bestimmt ist (Einbahnstrassen).

B. Ruch pojazdów.

1. Ruch pojazdów w ogólności.

§ 7

Prowadzenie pojazdów.

(1) Każdy pojazd lub każdy pociąg połączonych ze sobą pojazdów musi posiadać nadającego się do samodzielnego prowadzenia kierowcę. Tenże winien dbać o to, by pojazd (pociąg drogowy) łącznie z siłą pociągową i ładunkiem znajdował się w prawidłowym stanie. Posiadaczowi bezpośredniemu pojazdu nie wolno zarządzić uruchomienia lub go dopuścić, o ile mu jest wiadomo, że pojazd łącznie z siłą pociągową i ładunkiem nie odpowiada przepisom. Jeżeli zachodzące po drodze braki, które istotnie przynoszą uszczerbek bezpieczeństwa ruchu pojazdu, nie mogą być niezwłocznie usunięte, należy pojazd w najkrótszej drodze wycofać z ruchu.

(2) Kierowca pojazdu obowiązany jest do zachowania należytej ostrożności w prowadzeniu i obsłudze tegoż. Winien on na pojeździe lub obok tegoż wybrać sobie miejsce tak, by miał dostateczny widok. Obok siebie może wziąć osoby lub przedmioty tylko o tyle, o ile nie przeszkadzają mu w prowadzeniu lub w obsłudze pojazdu.

(3) Pojazdy mogą być posuwane tylko wówczas, gdy ich ładunek pozostawia kierowcy wolny widok ku przodowi i gdy z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły rozpoznawalność za pomocą latarki lub szkła odblaskowego nie zostanie zasłoniętą.

§ 8

Używanie jezdni.

(1) Kierowca pojazdu winien, o ile dla poszczególnych rodzajów pojazdów nie są przeznaczone szczególne drogi lub części dróg, używać jezdni. Wózki dla chorych, poruszane siłą mięśni jadących, mogą używać chodników.

(2) Jeżeli szczególne okoliczności nie stoją temu na przeszkodzie, winni kierowcy pojazdów jechać po prawej stronie jezdni, lewej zaś strony używać mogą tylko przy wyprzedzaniu. Kierowcy pojazdów powoli jadących powinni zawsze trzymać się prawej krawędzi jezdni. Na odcinkach nie widocznych mają kierowcy wszystkich pojazdów używać prawej krawędzi jezdni. Przepisy niniejszego ustępu obowiązują również dla dróg, na których jezdni ruch łącznie z prawidłowymi liniami ruchu ustalony jest tylko w jednym kierunku (drogi jednokierunkowe).

(3) Beim Einbiegen in eine andere Strasse ist nach rechts ein enger, nach links ein weiter Bogen auszuführen. Wer rechts einbiegen will, hat sein Fahrzeug vorher möglichst weit rechts, wer links einbiegen will, möglichst weit links einzuordnen.

(4) Auf Strassen mit zwei gleichartigen Fahrbahnen haben Fahrzeuge die in ihrer Fahrtrichtung rechts liegende Fahrbahn zu benutzen. Die Fahrbahnen gelten in der vorgeschriebenen Richtung als Einbahnstrassen.

(5) Auf Strassen mit drei oder mehr voneinander getrennten Fahrbahnen dürfen die mittleren Fahrbahnen nur von Kraftfahrzeugen benutzt werden.

§ 9

Fahrgeschwindigkeit.

(1) Die höchstzulässige Fahrgeschwindigkeit für Kraftfahrzeuge beträgt

a) innerhalb geschlossener Ortschaften für Kraftfahrzeuge aller Art 40 Kilometer je Stunde,

b) ausserhalb geschlossener Ortschaften und auf den Reichsautobahnen

1. für Personenkraftwagen sowie für Krafträder mit und ohne Beiwagen 80 Kilometer je Stunde,
2. für Lastkraftwagen, Omnibusse und alle übrigen Kraftfahrzeuge 60 Kilometer je Stunde.

(2) Unbeschadet der Beschränkungen im Abs. 1 hat der Fahrzeugführer die Fahrgeschwindigkeit so einzurichten, dass er jederzeit in der Lage ist, seinen Verpflichtungen im Verkehr Genüge zu leisten, und dass er das Fahrzeug nötigenfalls rechtzeitig anhalten kann. Das gilt besonders an unübersichtlichen Stellen und an Eisenbahnübergängen in Schienenhöhe.

(3) Wer in eine Hauptstrasse (§ 13) einbiegen oder diese überqueren will, hat mässige Geschwindigkeit einzuhalten, nötigenfalls vorher anzuhalten.

(4) Wenn an Haltestellen von Schienenfahrzeugen die Fahrgäste auf der Fahrbahn ein- und aussteigen, darf nur in mässiger Geschwindigkeit und nur in einem solchen Abstand vorbeigefahren werden, dass die Fahrgäste nicht gefährdet werden; nötigenfalls hat der Fahrzeugführer anzuhalten.

§ 10

Ausweichen und Überholen.

(1) Es ist rechts auszuweichen und links zu überholen. Während des Überholens dürfen Führer eingeholter Fahrzeuge ihre Fahrgeschwindigkeit nicht erhöhen. An unübersichtlichen Strassenstellen ist das Überholen verboten. Diese Vorschriften gelten auch für Einbahnstrassen.

(2) Ist ein Ausweichen unmöglich, so hat der umzukehren, dem dies nach den Umständen am ehesten zuzumuten ist.

(3) Jeder für nur eine Verkehrsart bestimmte Weg und jede unbefestigte Fahrbahn neben einer befestigten (Sommerweg) gelten beim Ausweichen und Überholen als selbständige Strassen.

(4) Schienenfahrzeugen ist rechts auszuweichen; sie sind rechts zu überholen. Wenn der Raum zwischen Schienenfahrzeug und Fahrbahnrand dies nicht zulässt, darf links ausgewichen und links überholt werden. In Einbahnstrassen dürfen Schienenfahrzeuge rechts oder links überholt werden.

(3) Przy skręcaniu w inną ulicę należy w prawo wykonać mały, w lewo zaś obszerny łuk. Kto chce skręcić w prawo, winien uprzednio pojazd ustawić w szeregu możliwie najdalej na prawo, a kto chce skręcić w lewo, możliwie najdalej na lewo.

(4) Na drogach o dwóch jednakowych jezdniach, winny pojazdy trzymać się prawej jezdni, położonej w ich kierunku jazdy. Jezdnie te uchodzą w przepisanym kierunku za drogi jednokierunkowe.

(5) Na drogach o trzech lub więcej oddzielonych od siebie jezdniach może być środkowa jezdnia używana tylko przez pojazdy mechaniczne.

§ 9

Szybkość jazdy.

(1) Największa dopuszczalna szybkość jazdy dla pojazdów mechanicznych wynosi

a) w obrębie zabudowanych miejscowości dla pojazdów mechanicznych wszelkiego rodzaju 40 km na godzinę;

b) poza obrębem zabudowanych miejscowości i na autostradach Rzeszy:

1. dla samochodów osobowych jak również dla motocykli z przyczepką lub bez, 80 km na godzinę;
2. dla samochodów ciężarowych, autobusów i wszelkich pozostałych pojazdów mechanicznych 60 km na godzinę.

(2) Niezależnie od ograniczeń ust. 1 winien kierowca pojazdu normować szybkość jazdy w ten sposób, by każdocześnie był w położeniu zadośćuczynić swym zobowiązaniom odnośnie do ruchu i by w razie potrzeby mógł pojazd we właściwym czasie zatrzymać. Dotyczy to w szczególności niewidocznych miejsc oraz przejazdów kolejowych w poziomie szyn.

(3) Kto zamierza skręcić na drogę główną (§ 13) lub przebyć ją w poprzek, winien zachować umiarkowaną szybkość, w razie potrzeby uprzednio się zatrzymać.

(4) Jeżeli na przystankach dla pojazdów na szynach pasażerowie na jezdni wsiadają i wysiadają, to przejechać wolno tylko z umiarkowaną szybkością i tylko w takim odstępie, by pasażerowie nie byli narażeni na niebezpieczeństwo; w razie potrzeby winien kierowca zatrzymać pojazd.

§ 10

Wymijanie i wyprzedzanie.

(1) Wymijać należy w prawo, wyprzedzać w lewo. Podczas wyprzedzania nie wolno kierowcom wyprzedzanych pojazdów zwiększać szybkości. Na niewidocznych odcinkach drogi wyprzedzanie jest zabronione. Przepisy te obowiązują również na drogach jednokierunkowych.

(2) O ile wyminięcie jest niemożliwe, winien zawrócić ten, od którego to stosownie do okoliczności może być najbardziej wymagane.

(3) Każda tylko dla jednego rodzaju ruchu przeznaczona droga i każda nieutrwalona jezdnia obok utrwalonej (droga letnia) uważane są przy wymijaniu i wyprzedzaniu za drogi samoistne.

(4) Pojazdy poruszane na szynach należy wymijać i wyprzedzać w prawo. Jeżeli przestrzeń między pojazdem poruszanym na szynach a krawędzią drogi na to nie pozwala, wolno wymijać w lewo i wyprzedzać w lewo. Na drogach jednokierunkowych mogą pojazdy poruszane na szynach być wyprzedzane w prawo lub w lewo.

§ 11
Anzeigen der Fahrtrichtungsänderung und des Haltens.

(1) Wer seine Richtung ändern oder halten will, hat dies anderen Verkehrsteilnehmern rechtzeitig und deutlich anzuzeigen; das gilt nicht für Fussgänger auf Gehwegen. Das Anzeigen befreit nicht von der gebotenen Sorgfalt.

(2) Soweit für Kraftfahrzeuge und für Strassenbahnen zum Anzeigen der Richtungsänderung und des Haltens die Anbringung mechanischer Einrichtungen vorgeschrieben ist, haben die Fahrzeugführer diese Einrichtungen zu benutzen. Bei vorübergehenden Störungen sind die Zeichen in anderer geeigneter Weise zu geben.

§ 12
Warnzeichen.

(1) Der Fahrzeugführer hat gefährdete Verkehrsteilnehmer durch Warnzeichen auf das Herannahen seines Fahrzeugs aufmerksam zu machen. Es ist verboten, Warnzeichen zu anderen Zwecken, insbesondere zum Zwecke des eigenen rücksichtslosen Fahrens und mehr als notwendig abzugeben. Die Absicht des Überholers darf durch Warnzeichen kundgegeben werden.

(2) Die Abgabe von Warnzeichen ist einzustellen, wenn Tiere dadurch unruhig werden.

(3) Als Warnzeichen sind Schallzeichen zu geben, an deren Stelle können bei Dunkelheit Leuchtzeichen durch kurzes Aufblenden der Scheinwerfer gegeben werden, wenn diese Zeichen deutlich wahrgenommen und andere Verkehrsteilnehmer dadurch nicht geblendet werden können.

(4) Bei Benutzung von Schlitten sind am Gespann oder am Schlitten Glocken oder Schellen anzubringen, die beim Fahren vernehmlich klingeln.

§ 13
Vorfahrt.

(1) An Kreuzungen und Einmündungen von Strassen hat der Benutzer der Hauptstrasse die Vorfahrt. Hauptstrassen sind:

a) Gouvernementsstrassen (einschliesslich Ortsdurchfahrten), gekennzeichnet durch die Nummernschilder (Anlage, Bild 44) und durch das Schild „Ring- oder Sammelstrassen für Fernverkehr" (Anlage, Bild 45),
b) Hauptverkehrsstrassen, gekennzeichnet durch Vierecke, die auf der Spitze stehen (Anlage, Bild 52),
c) ferner an einzelnen Kreuzungen und Einmündungen: Strassen, bei denen auf den einmündenden oder kreuzenden Strassen auf der Spitze stehende Dreiecke „Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!" (Anlage, Bild 30) angebracht sind.

(2) Bei Strassen gleichen Ranges hat an Kreuzungen und Einmündungen die Vorfahrt, wer von rechts kommt; jedoch haben Kraftfahrzeuge und durch Maschinenkraft angetriebene Schienenfahrzeuge die Vorfahrt vor anderen Verkehrsteilnehmern. Untereinander stehen Kraftfahrzeuge und Schienenfahrzeuge hinsichtlich der Vorfahrt gleich.

(3) Die Vorfahrtregeln der Sätze 1 und 2 gelten nicht, wenn durch Weisungen oder Zeichen von Polizeibeamten oder durch Farbzeichen eine andere Regelung im Einzelfall getroffen wird.

§ 11
Oznajmienie zmiany kierunku jazdy i zatrzymywania się.

(1) Kto chce zmienić kierunek jazdy lub się zatrzymać, powinien to innym uczestnikom ruchu zawczasu i wyraźnie oznajmić; nie dotyczy to osób pieszych na chodnikach. Oznajmienie nie zwalnia od przestrzegania nakazanej troskliwości.

(2) O ile dla pojazdów mechanicznych i dla tramwajów przepisane jest umieszczenie mechanicznych urządzeń do wskazywania zmiany kierunku jazdy i zatrzymywania się, winni kierowcy pojazdów używać tych urządzeń. Przy przemijających przeszkodach dawać należy znaki w inny właściwy sposób.

§ 12
Znaki ostrzegawcze.

(1) Kierowca pojazdu winien zagrożonym uczestnikom ruchu zwrócić uwagę na zbliżanie się jego pojazdu. Zabrania się dawać znaki ostrzegawcze dla innych celów, w szczególności dla celów własnej bezwzględnej jazdy lub więcej niż potrzeba. Zamiar wyprzedzenia wolno oznajmić przez znaki ostrzegawcze.

(2) Dawania znaków ostrzegawczych należy zaniechać, o ile płoszy się przez to zwierzęta.

(3) Jako znaki ostrzegawcze dawać należy sygnały dźwiękowe, w miejsce których mogą być z nastaniem ciemności dawane sygnały świetlne przez krótkie oświetlanie reflektorami, jeżeli powyższe znaki wyraźnie mogą być spostrzeżone i to nie oślepia innych uczestników ruchu.

(4) Przy używaniu sanek należy do zaprzęgu lub do sanek przymocować dzwonki albo dzwoneczki, które podczas jazdy donośnie dzwonią.

§ 13
Pierwszeństwo przejazdu.

(1) Przy skrzyżowaniach i wylotach dróg przysługuje jadącemu drogą główną pierwszeństwo przejazdu. Drogami głównymi są:

a) drogi gubernatorskie (łącznie z miejscowymi przejazdami) oznaczone tablicami numerowymi (załącznik, rycina 44) i tablicą „punkty węzłowe lub drogi zbiorowe dla ruchu dalekobieżnego" (załącznik, rycina 45),
b) główne drogi komunikacyjne, oznaczone czworokątami, ustawionymi na narożniku (załącznik, rycina 52),
c) następnie przy poszczególnych skrzyżowaniach i wylotach: drogi, przy których u wylotu lub skrzyżowaniu dróg umieszczone są stojące na ostrym szczycie trójkąty „przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej" (załącznik, rycina 30).

(2) Przy drogach jednakowej kategorii ma na skrzyżowaniach i wylotach dróg pierwszeństwo przejazdu ten, kto zdąża z prawej strony; jednakowoż mają pojazdy mechaniczne i uruchomione siłą maszynową pojazdy na szynach pierwszeństwo przejazdu przed innymi uczestnikami ruchu. W stosunku wzajemnym pojazdy mechaniczne i pojazdy poruszane na szynach stoją na równi pod względem pierwszeństwa przejazdu.

(3) Zasady pierwszeństwa przejazdu, ustalone w ust. 1 i 2, nie obowiązują, o ile przez wskazania lub znaki urzędników policyjnych albo przez znaki kolorowe w poszczególnym wypadku ma miejsce inne uregulowanie.

(4) Will jemand die Richtung des auf derselben Strasse sich bewegenden Verkehrs kreuzen, so hat er die ihm entgegenkommenden Fahrzeuge aller Art, die ihre Richtung beibehalten, auch an Kreuzungen und Einmündungen, vorfahren zu lassen. Hierbei gelten Strassen mit mehreren getrennten Fahrbahnen als dieselben Strassen.

(5) Die auf anderen Vorschriften beruhenden Vorrechte von Schienenbahnen an Wegübergängen bleiben unberührt.

Anlage S. 365.

§ 14

Fahrzeuge in Kolonnen.

Wenn Lastfahrzeuge ausserhalb geschlossener Ortschaften in Kolonnen fahren, so dürfen diese Kolonnen bei Lastkraftwagen nicht länger als 50 Meter, bei Lastfuhrwerken nicht länger als 25 Meter sein. Zwischen solchen Kolonnen müssen mindestens die gleichen Abstände gehalten werden.

§ 15

Halten und Anfahren.

(1) Der Führer eines Fahrzeugs hat so zu halten, dass der Verkehr nicht behindert oder gefährdet wird.

(2) Das Halten von Fahrzeugen ist nur auf der rechten Seite der Strasse in der Fahrtrichtung zulässig. Soweit auf der rechten Seite Schienengleise verlegt sind, darf links gehalten werden.

(3) Auf Einbahnstrassen darf rechts und links gehalten werden.

(4) Die Vorschriften der Absätze 1 bis 3 gelten auch für das Anfahren.

§ 16

Parken.

(1) Das Parken (Aufstellen von Fahrzeugen, soweit es nicht nur zum Ein- oder Aussteigen und Be- oder Entladen geschieht) ist nicht zulässig

1. an den durch amtliche Verkehrszeichen (Anlage, Bilder 22, 23, 31) ausdrücklich verbotenen Stellen,
2. an engen und unübersichtlichen Strassenstellen sowie in scharfen Strassenkrümmungen,
3. in einer geringeren Entfernung als je 10 Meter vor und hinter Strassenkreuzungen oder -einmündungen und den Haltestellenschildern der öffentlichen Verkehrsmittel; die Entfernung wird bei Strassenkreuzungen und -einmündungen gerechnet von der Ecke, an der die Fahrbahnkanten zusammentreffen,
4. an Verkehrsinseln,
5. vor Grundstücksein- und -ausfahrten,
6. auf den mittleren von drei oder mehr voneinander getrennten Fahrbahnen einer Strasse,
7. soweit es sich nicht um Schienenfahrzeuge handelt, innerhalb des Fahrraumes der Schienenbahnen.

(2) Ausser dem für das Parken in den Strassen zugelassenen Raum sind öffentliche Parkplätze nur die durch das amtliche Parkplatzschild (Anlage, Bild 32) von den Verkehrspolizeibehörden bezeichneten Flächen.

Anlage S. 365.

(4) Jeżeli ktoś zamierza krzyżować kierunek ruchu, odbywającego się na tej samej drodze, to winien on dać pierwszeństwo przejazdu zdążającym w przeciwnym kierunku pojazdom wszelkiego rodzaju, które zachowują swój kierunek jazdy, także przy skrzyżowaniach i wylotach. Przy tym uważa się drogi z kilkoma oddzielonymi od siebie jezdniami za te same drogi.

(5) Polegające na innych przepisach prawa pierwszeństwa kolei na szynach przy przejazdach drogowych pozostają nienaruszone.

Załącznik str. 365.

§ 14

Pojazdy w kolumnach.

Jeżeli pojazdy mechaniczne poza zabudowanymi miejscowościami posuwają się w kolumnach, to nie mogą kolumny te przy samochodach ciężarowych być dłuższe niż 50 metrów, przy ciężarowych pojazdach zaprzęgowych — niż 25 metrów. Między takimi kolumnami muszą być przynajmniej takie same odstępy zachowane.

§ 15

Zatrzymywanie się i ruszanie z miejsca.

(1) Kierowca pojazdu winien pojazd tak zatrzymać, by ruch nie doznał przeszkody lub niebezpieczeństwa.

(1) Zatrzymywanie pojazdów dozwolone jest tylko po prawej stronie drogi w kierunku jazdy. O ile po prawej stronie położone są szyny, wówczas stanąć można po lewej stronie.

(3) Na drogach jednokierunkowych można zatrzymywać się po prawej i lewej stronie.

(4) Przepisy ust. 1 do 3 obowiązują również przy ruszaniu z miejsca.

§ 16

Odbywanie postoju.

(1) Odbywanie postoju (ustawianie pojazdów, o ile to nie ma miejsca jedynie w celu wsiadania lub wysiadania i załadowania lub wyładowania) jest niedopuszczalne:

1. w miejscach wyraźnie zabronionych przez urzędowe znaki komunikacyjne (załącznik, ryciny 22, 23, 31),
2. na wąskich i niewidocznych odcinkach dróg, jak również na ostrych krzywiznach dróg,
3. w mniejszej odległości niż po 10 metrów przed i za skrzyżowaniami dróg lub wylotami, oraz tablicami przystankowymi publicznych środków komunikacyjnych; odległość oblicza się przy skrzyżowaniach i wylotach dróg od rogu, przy którym schodzą się krawędzie jezdni,
4. na wysepkach,
5. przed wjazdami i wyjazdami z nieruchomości,
6. na jezdniach środkowych przy trzech lub więcej od siebie oddzielonych jezdniach drogi,
7. w obrębie jezdnej przestrzeni torów szynowych, o ile nie chodzi o pojazdy poruszane na szynach.

(2) Prócz dopuszczonej do odbywania postoju na drogach przestrzeni są publicznymi miejscami postoju tylko miejsca, oznaczone przez władzę policji ruchu drogowego na urzędowych tablicach miejsca postoju (załącznik, rycina 32).

Załącznik str. 365.

§ 17

Ein- und Ausfahren.

(1) Beim Fahren von Fahrzeugen in ein Grundstück oder aus einem Grundstück hat sich der Fahrzeugführer so zu verhalten, dass eine Gefährdung des Strassenverkehrs ausgeschlossen ist.

(2) Die Anbringung von privaten Hinweiszeichen, durch die Grundstücksein- und -ausfahrten für Verkehrsteilnehmer auf der Strasse kenntlich gemacht werden, ist unzulässig.

§ 18

Ladegeschäft.

(1) Fahrzeuge sollen auf der Strasse nur beladen und entladen werden, wenn dies ohne besondere Erschwernis sonst nicht möglich ist.

(2) Das Ladegeschäft auf der Strasse muss ohne Verzögerung durchgeführt werden.

§ 19

Ladung der Fahrzeuge.

(1) Die Ladung eines Fahrzeugs muss so verstaut sein, dass sie niemanden gefährdet oder schädigt oder mehr, als unvermeidbar, behindert oder belästigt. Die Betriebssicherheit des Fahrzeugs darf durch die Ladung nicht leiden; das gilt auch bei Beförderung von Personen, für deren Unterbringung und für ihr Verhalten während der Fahrt.

(2) Die Breite der Ladung darf nicht mehr als 2,50 Meter betragen. Das seitliche Herausragen von einzelnen Stangen oder Pfählen, von waagerecht liegenden Platten und anderen schlecht erkennbaren Gegenständen ist unzulässig.

(3) Ragt die Ladung nach hinten heraus, so ist deren äusserstes Ende durch eine rote, mindestens 20 mal 20 Zentimeter grosse Flagge, bei Dunkelheit oder starkem Nebel durch mindestens eine rote Laterne kenntlich zu machen. Flaggen und Laternen dürfen nicht höher als 125 Zentimeter über dem Erdboden angebracht werden; ist dies an der Ladung selbst nicht möglich, so sind geeignete Vorkehrungen zur Anbringung in der vorgeschriebenen Höhe zu treffen.

(4) Die Länge von Fahrzeug und Ladung zusammen darf 22 Meter, die Höhe 4 Meter nicht überschreiten.

(5) Die Vorschriften über die zulässige Breite und Höhe der Ladung gelten nicht für land- und forstwirtschaftliche Erzeugnisse.

§ 20

Verlassen des Fahrzeugs.

(1) Beim Verlassen des Fahrzeugs hat der Fahrzeugführer die nötigen Massnahmen zu treffen, um Unfälle und Verkehrsstörungen zu vermeiden.

(2) Für Fuhrwerke gilt besonders § 27, für Kraftfahrzeuge § 30.

§ 21

Beleuchtung der Fahrzeuge.

(1) Bei Dunkelheit oder starkem Nebel müssen an Fahrzeugen und Zügen nach vorn ihre seitliche Begrenzung durch weisse oder schwach gelbe Laternen und nach hinten ihr Ende durch rote Laternen oder rote Rückstrahler erkennbar gemacht werden; dies gilt nicht für abgestellte Fahrzeuge, wenn sie durch andere Lichtquellen ausreichend beleuchtet sind. Die zur Kenntlichmachung nach vorn bestimmten Beleuchtungseinrichtungen dürfen nach hinten weder weisses noch

§ 17

Wjazdy i wyjazdy.

(1) Przy wjeździe pojazdów na nieruchomość lub wyjeździe z nieruchomości ma kierowca pojazdu tak się zachowywać, by zagrożenie ruchu drogowego było wykluczone.

(2) Niedopuszczalne jest umieszczanie prywatnych znaków wskaźnikowych, wskazujących uczestnikom ruchu wjazdy i wyjazdy do wzgl. z nieruchomości.

§ 18

Czynności ładowania.

(1) Pojazdy winny być na ulicy załadowywane lub wyładowywane tylko, gdy to inaczej nie jest możliwe bez szczególnego utrudnienia.

(2) Czynności ładowania na ulicy muszą być niezwłocznie przeprowadzone.

§ 19

Ładunek pojazdów.

(1) Ładunek pojazdu musi być tak rozmieszczony, by nikomu nie zagrażał lub nie szkodził albo by nikt nie doznał przez to przeszkody albo uciążliwości więcej niż to jest nieuniknione. Bezpieczeństwo ruchu pojazdu nie powinno cierpieć z powodu ładunku; dotyczy to również przewozu osób, ich pomieszczenia oraz ich zachowania się podczas jazdy.

(2) Szerokość ładunku nie powinna wynosić więcej niż 2,50 metra. Boczne wystawanie pojedynczych drągów lub słupów, poziomo leżących płyt i innych trudnych do rozpoznania przedmiotów jest niedopuszczalne.

(3) Jeżeli ładunek wystaje z tyłu, wówczas koniec oznaczyć należy czerwoną co najmniej 20 razy 20 centymetrów wielką chorągiewką, zaś z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły jedną przynajmniej latarką o czerwonym świetle; chorągiewek i latarek nie wolno umieszczać wyżej, niż 125 cm ponad ziemią; jeżeli to nie jest możliwe na samym ładunku, to należy użyć stosownego środka celem umieszczenia w przepisanej wysokości.

(4) Długość pojazdu łącznie z ładunkiem nie może przekraczać 22 metrów, wysokość 4 metrów.

(5) Przepisy o dopuszczalnej szerokości i wysokości ładunku nie dotyczą wytworów rolnych i leśnych.

§ 20

Opuszczanie pojazdu.

(1) Przy opuszczaniu pojazdu obowiązany jest kierowca pojazdu zastosować środki, potrzebne celem uniknięcia wypadków i przeszkód w ruchu.

(2) Pojazdów zaprzęgowych dotyczy w szczególności § 27, pojazdów mechanicznych § 30.

§ 21

Oświetlenie pojazdów.

(1) Z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły przy pojazdach i pociągach drogowych musi być rozpoznawalny w kierunku ku przodowi ich boczny obrys za pomocą latarek białych, albo blado-żółtych, a w kierunku ku tyłowi ich koniec za pomocą latarek o czerwonym świetle lub szkiełek odblaskowych koloru czerwonego; nie dotyczy to pojazdów unieruchomionych, jeżeli oświetlone są wystarczająco za pomocą innych świateł. Urządzenia oświetleniowe, przeznaczone do roz-

farbiges Licht zeigen. Die seitliche Begrenzung eines Fahrzeugs wird ausreichend angezeigt, wenn die zur Fahrbahnbeleuchtung bestimmten Lampen etwa in gleicher Höhe und in gleichem Abstand von der Fahrzeugmitte angeordnet und von dem äusseren Fahrzeugrand nicht mehr als 40 Zentimeter zur Fahrzeugmitte hin entfernt sind. Bei einem Zuge muss die seitliche Begrenzung eines Anhängers erkennbar gemacht werden, wenn er mehr als 40 Zentimter über die Begrenzungslampen der vorderen Fahrzeuge herausragt. Die Anbringung von Lampen unter dem Fahrzeug zur Kenntlichmachung der seitlichen Begrenzung ist verboten.

(2) In Bewegung befindliche Fahrzeuge müssen bei Dunkelheit oder starkem Nebel Lampen führen, die ihre Fahrbahn beleuchten und andere Verkehrsteilnehmer nicht blenden.

(3) Diese Vorschriften gelten nicht für Kinderwagen, die ihrem Bestimmungszweck dienen, für Krankenfahrzeuge, die durch Muskelkraft fortbewegt werden, und für Handschlitten.

2. Fahrzeugverkehr im besonderen.

a) Radfahrer.

§ 22

Führung von Fahrrädern.

(1) Fahrräder müssen bei Dunkelheit oder starkem Nebel rote Schlusslichter führen.

(2) Es ist verboten, beim Fahren die Lenkstange loszulassen oder die Füsse von den Tretteilen zu entfernen.

(3) Das ständige Fahren neben einem anderen Fahrzeug, insbesondere neben einer Strassenbahn, sowie das Anhängen an Fahrzeuge ist verboten.

§ 23

Benutzung der Radwege und Seitenstreifen.

(1) Radfahrer müssen vorhandene Radwege benutzen. Radwege dienen dem Verkehr in beiden Richtungen, wenn nur ein Radweg vorhanden ist und die Breite dieses Weges einen Verkehr in beiden Richtungen zulässt. Auf Strassen ohne Radwege haben Radfahrer die äusserste rechte Seite der Fahrbahn einzuhalten.

(2) Ausserhalb geschlossener Ortschaften dürfen Radfahrer die neben der Fahrbahn liegenden Seitenstreifen (Bankette) in der Fahrrichtung benutzen, wenn sie den Fussgängerverkehr nicht behindern. Die in der Fahrtrichtung links liegenden Seitenstreifen dürfen ausserhalb geschlossener Ortschaften befahren werden, wenn rechts ein Seitenstreifen fehlt und der Zustand der Fahrbahn deren Benutzung erheblich beschwert.

(3) Biegen Radfahrer vom Radwege oder Seitenstreifen auf die Fahrbahn ein, so haben sie besondere Rücksicht auf den übrigen Verkehr zu nehmen.

§ 24

Hinter- und Nebeneinanderfahren.

(1) Radfahrer müssen einzeln hintereinander fahren.

(2) Mehr als 15 Radfahrer unter einheitlicher Führung in geschlossenen Verbänden dürfen zu zweit nebeneinander fahren und auch bei Vorhandensein von Radwegen die Fahrbahn benutzen.

poznawania w kierunku ku przodowi nie powinny ku tyłowi rzucać światła ani białego ani kolorowego. Boczny obrys pojazdu jest wystarczająco wskazany, jeżeli lampy, przeznaczone do oświetlenia jezdni, są umieszczone mniej więcej w równej wysokości i równym oddaleniu od środka pojazdu i oddalone są od zewnętrznej krawędzi pojazdu nie więcej niż 40 cm ku środkowi pojazdu. Przy pociągu drogowym musi być boczny obrys wozu przyczepnego rozpoznawalny, jeżeli tenże wystaje więcej niż 40 cm ponad lampy obrysów przednich pojazdów. Zabrania się umieszczać lampy pod pojazdem celem rozpoznawania bocznego obrysu.

(2) Pojazdy, znajdujące się w ruchu, muszą z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły być zaopatrzone w lampy, które oświetlają ich tor, a nie oślepiają innych uczestników ruchu.

(3) Przepisy te nie dotyczą wózków dziecięcych, służących swemu celowi przeznaczenia, wózków dla chorych, poruszanych za pomocą siły mięśni oraz sanek ręcznych.

2. Ruch pojazdów w szczególności.

a) Rowerzyści

§ 22

Jazda na rowerach.

(1) Z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły muszą być rowery zaopatrzone w czerwone światła tylne.

(2) Zabrania się podczas jazdy wypuszczać z rąk kierownicę albo nie trzymać nóg na pedałach.

(3) Zabrania się ciągłej jazdy obok innego pojazdu, w szczególności obok tramwaju, jako też czepiania się innych pojazdów.

§ 23

Używanie dróg rowerowych i poboczy (burt).

(1) Rowerzyści muszą używać istniejących dróg rowerowych. Drogi rowerowe służą dla ruchu w obu kierunkach, o ile istnieje tylko jedna droga rowerowa, a szerokość tej drogi umożliwia ruch w obu kierunkach. Na drogach bez dróg rowerowych winni rowerzyści trzymać się prawej krawędzi jezdni.

(2) Poza obrębem zabudowanych miejscowości mogą rowerzyści używać leżących obok jezdni poboczy (burt) w kierunku jazdy, gdy to nie utrudnia ruchu pieszego. Pobocza dróg, leżące po lewej stronie kierunku jazdy, mogą być używane do jazdy na rowerach poza obrębem zabudowanych miejscowości, jeżeli po prawej stronie brak pobocza, a stan jezdni znacznie utrudnia jej używanie.

(3) Przy skręcaniu z drogi rowerowej albo z pobocza na jezdnię obowiązani są rowerzyści mieć szczególny wzgląd na pozostały ruch.

§ 24

Jazda jeden za drugim i obok siebie.

(1) Rowerzyści muszą jechać pojedynczo jeden za drugim.

(2) Więcej aniżeli 15 rowerzystów pod jednolitym kierownictwem w zwartych grupach może jeździć obok siebie po dwóch i używać jezdni nawet wówczas, gdy istnieje droga rowerowa.

§ 25

Mitnahme von Personen und Gegenständen.

(1) Auf einsitzigen Fahrrädern dürfen Radfahrer Personen nicht mitnehmen. Kinder unter 7 Jahren dürfen nur von Erwachsenen mitgenommen werden, falls für sie eine geeignete Sitzgelegenheit auf dem Fahrrad vorhanden ist und der Fahrer dadurch nicht behindert wird.

(2) Radfahrer dürfen Gegenstände nur mitnehmen, falls diese ihre Bewegungsfreiheit nicht beeinträchtigen und Personen oder Sachen nicht gefährden.

§ 26

Mitführen von Anhängern und Tieren.

(1) An zweirädrigen Fahrrädern ist das Mitführen von Anhängern und Seitenwagen nur gestattet, wenn sie mit dem Fahrrade fest verbunden und mit einem roten Schlusslicht oder rotem Rückstrahler versehen sind.

(2) Das Anbinden von Handwagen an Fahrräder sowie das Führen von Handwagen und Tieren mit Ausnahme von Hunden von fahrenden Fahrrädern aus ist verboten.

b) Fuhrwerke.

§ 27

(1) Bespanntes Fuhrwerk darf der Fahrzeugführer für längere Zeit auf der Strasse unbeaufsichtigt nur stehenlassen, wenn die Zugtiere abgesträngt und kurz angebunden sind, bei zweispännigen Fuhrwerken ist nur innen abzusträngen.

(2) Unbespannte Fuhrwerke dürfen bei Dunkelheit oder starkem Nebel nicht auf der Strasse belassen werden. Kann ausnahmsweise ihre Entfernung aus zwingenden Gründen nicht erfolgen, so muss die Deichsel abgenommen oder hochgeschlagen werden. An unbespannten Fuhrwerken, die nicht durch andere Lichtquellen ausreichend beleuchtet sind, ist die seitliche Begrenzung nach § 21 Abs. 1 erkennbar zu machen; ferner ist hinten am Fuhrwerk zwischen Fahrzeugmitte und linker Aussenkante eine Laterne mit rotem Licht nicht höher als 125 Zentimeter über dem Erdboden anzubringen.

c) Kraftfahrzeuge.

§ 28

Benutzung der Beleuchtungseinrichtungen.

(1) Führer von Kraftfahrzeugen haben die Scheinwerfer rechtzeitig abzublenden, wenn die Sicherheit des Verkehrs auf oder neben der Strasse, insbesondere die Rücksicht auf entgegenkommende Verkehrsteilnehmer, es erfordert. Diese Verpflichtung besteht gegenüber Fussgängern nur, soweit sie in geschlossenen Abteilungen marschieren. Beim Halten vor Eisenbahnübergängen in Schienenhöhe ist stets abzublenden.

(2) Als Standlichter dürfen die seitlichen Begrenzungslampen verwandt werden. Wenn die Fahrbahn durch andere Lichtquellen ausreichend beleuchtet ist, darf mit Standlicht gefahren werden.

(3) Suchscheinwerfer dürfen nur vorübergehend und nicht zum Beleuchten der Fahrbahn benutzt werden.

§ 29

Personenbeförderung auf Lastkraftwagen und Anhängern.

(1) Auf der Ladefläche von Lastkraftwagen dürfen mehr als 8 Personen nur mit Erlaubnis der Verkehrspolizeibehörde befördert werden. Die Er-

§ 25

Zabieranie ze sobą osób i przedmiotów.

(1) Nie wolno rowerzystom brać ze sobą osób na rowerach o jednym siedzeniu. Tylko dorośli mogą ze sobą zabierać dzieci do lat 7, o ile na rowerze znajduje się dla nich stosowne siedzenie i jadący nie doznaje przez to przeszkody.

(2) Rowerzystom wolno zabierać ze sobą przedmioty tylko wówczas, gdy nie czynią uszczerbku ich swobodzie ruchu i nie zagrażają bezpieczeństwu osób lub rzeczy.

§ 26

Prowadzenie ze sobą wozów przyczepnych i zwierząt.

(1) Prowadzenie ze sobą wozów przyczepnych i przyczepek na rowerach dwukołowych jest tylko wówczas dozwolone, o ile są trwale złączone z rowerem oraz zaopatrzone w czerwone światła tylne lub w szkiełko odblaskowe koloru czerwonego.

(2) Zabrania się przywiązywania wózków ręcznych do rowerów, jako też prowadzenia z jadących rowerów wózków ręcznych i zwierząt, z wyjątkiem psów.

b) Pojazdy zaprzęgowe.

§ 27

(1) Woźnica może zaprzągnięty pojazd zaprzęgowy pozostawić dłuższy czas na drodze bez nadzoru tylko wówczas, jeżeli zwierzętom pociągowym zdjęto postronki i krótko je przywiązano, przy pojazdach zaprzęgowych o dwu zwierzętach pociągowych należy jedynie zdjąć wewnętrzne postronki.

(2) Niezaprzągniętych pojazdów zaprzęgowych nie wolno z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły pozostawiać na drodze. Jeżeli wyjątkowo z naglących przyczyn nie może nastąpić ich usunięcie, to należy odjąć dyszel albo do góry go postawić. Przy niezaprzągniętych pojazdach zaprzęgowych, które nie są wystarczająco oświetlone za pomocą innych świateł, należy boczny obrys uczynić widoczny według § 21 ust. 1; następnie należy umieścić z tyłu pojazdu zaprzęgowego między środkiem pojazdu a lewą zewnętrzną krawędzią latarkę o czerwonym świetle nie wyżej, niż 125 cm ponad ziemią.

c) Pojazdy mechaniczne.

§ 28

Używanie urządzeń oświetleniowych.

(1) Kierowcy pojazdów mechanicznych winni zawczasu przyciemnić reflektory, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo ruchu na drodze lub obok drogi, w szczególności wzgląd na uczestników ruchu, zdążających z przeciwnej strony. Obowiązek ten istnieje wobec osób pieszych tylko o tyle, o ile maszerują w zwartych oddziałach. Przy zatrzymaniu się przed przejazdami kolejowymi w poziomie szyn należy zawsze przyciemnić reflektory.

(2) Jako światła miejskie winny być używane lampy bocznego obrysu. Jeżeli jezdnia za pomocą innych świateł jest wystarczająco oświetlona, można jechać ze światłem miejskim.

(3) Reflektorów ruchomych wolno używać tylko przemijająco i nie do oświetlenia jezdni.

§ 29

Przewóz osób samochodami ciężarowymi i wozami przyczepnymi.

(1) Na powierzchni ładownej samochodów ciężarowych można przewozić więcej aniżeli 8 osób tylko za pozwoleniem władzy policji ruchu dro-

laubnis kann einem Besitzer für bestimmte Fahrzeuge und Führer allgemein, jedoch jeweils längstens für ein Jahr erteilt werden. Sie ist zu versagen, wenn die Bauart oder der Zustand des Fahrzeugs oder wenn die Persönlichkeit des Fahrers keine ausreichende Gewähr für die Sicherheit der zu Befördernden bieten. Im Zweifelsfall kann die Verkehrspolizeibehörde die Beibringung eines Gutachtens eines amtlich anerkannten Sachverständigen über die Bauart und den Zustand des Fahrzeugs fordern. Erlaubnisscheine sind mitzuführen und auf Verlangen zuständigen Beamten auszuhändigen.

(2) Auf den für die Personenbeförderung verwendeten Lastkraftwagen müssen die Sitze fest eingebaut sein; das Stehen während der Fahrt ist verboten. Die Zahl der beförderten Personen darf nur so gross sein, dass ihr Gewicht 60 vom Hundert der zulässigen Belastung des Lastkraftwagens nicht übersteigt; dabei ist für jede Person 65 Kilogramm zu rechnen. Die Zahl der zugelassenen Personen ist in dem Erlaubnisschein anzugeben. Im Wagen ist eine für die Fahrgäste gut sichtbare Aufschrift anzubringen, welche die zulässige Belastung in Kilogramm, die zulässige Zahl der zu befördernden Personen und das Verbot des Stehens, Hinauslehnens und Hinaushaltens von Gegenständen während der Fahrt enthält.

(3) Die Beförderung von Personen auf der Ladefläche von Anhängern ist verboten. Aufgesattelte Anhänger sind hinsichtlich der Personenbeförderung wie Lastkraftwagen zu behandeln. Zur Beförderung von Lasten erforderliche Begleiter dürfen auf Anhängern mitgenommen werden.

(4) Die Erlaubnis nach Abs. 1 erteilen für die Dienstbereiche der Wehrmacht, Waffen-ϟϟ, Polizei, Deutschen Post Osten und Ostbahn deren Dienststellen, und zwar für die Wehrmacht nach Bestimmungen des Militärbefehlshabers im Generalgouvernement, für die Waffen-ϟϟ und Polizei nach den Bestimmungen des Höheren ϟϟ- und Polizeiführers im Generalgouvernement, für die Deutsche Post Osten und die Ostbahn nach den Bestimmungen der Leiter der zuständigen Hauptabteilungen in der Regierung des Generalgouvernements. Eine im Reich erteilte Erlaubnis gilt auch für das Generalgouvernement.

§ 30

Verlassen des Kraftfahrzeugs.

Der Führer eines Kraftfahrzeugs hat beim Verlassen des Fahrzeugs zur Verhinderung der unbefugten Benutzung die üblicherweise hierfür bestimmten Vorrichtungen am Fahrzeug in Wirksamkeit zu setzen.

d) Öffentliche Verkehrsmittel.

§ 31

(1) Personen, die öffentliche Verkehrsmittel benutzen wollen, haben diese auf den Gehwegen oder einer Haltestelleninsel oder, soweit Gehwege oder Haltestelleninseln nicht vorhanden, am äussersten Rande der Fahrbahn zu erwarten.

(2) Die Fahrgäste dürfen die öffentlichen Verkehrsmittel nur an den dazu bestimmten Haltestellen betreten und verlassen. Das Auf- und Absteigen während der Fahrt und das Hinauslehnen sind verboten.

(3) Es ist untersagt, aus den öffentlichen Verkehrsmitteln Gegenstände zu werfen oder herausragen zu lassen.

gowego. Pozwolenie może być udzielone posiadaczowi na oznaczone pojazdy i na kierowców ogólnie, jednakowoż każdorazowo najdłużej na przeciąg jednego roku. Należy pozwolenia odmówić, jeżeli rodzaj budowy albo stan pojazdu lub, jeżeli osoba kierowcy nie daje wystarczającej rękojmi bezpieczeństwa osób, które mają być przewożone. W wypadku wątpliwym może władza policji ruchu drogowego zażądać przedłożenia opinii urzędowo uznanego biegłego co do rodzaju budowy i stanu pojazdu. Zaświadczenia pozwolenia należy mieć przy sobie i na żądanie wręczyć właściwym urzędnikom.

(2) Na samochodach ciężarowych, używanych do przewozu osób, muszą być siedzenia trwale wmontowane. Stanie podczas jazdy jest wzbronione. Liczba przewożonych osób może być tylko tak wielką, by ich waga nie przekraczała 60% dopuszczalnego obciążenia samochodu ciężarowego; przy tym należy liczyć na każdą osobę 65 kg. Liczba dopuszczonych osób winna być podana w zaświadczeniu pozwolenia. W wozie należy umieścić dla pasażerów dobrze widzialny napis, zawierający oznaczenie dopuszczalnego obciążenia w kilogramach, dopuszczalnej liczby osób, mających być przewożonymi oraz zakaz stania, wychylania się tudzież trzymania na zewnątrz przedmiotów w czasie jazdy.

(3) Zabrania się przewozu osób na powierzchni ładownej wozów przyczepnych. Nałożone wozy przyczepne winny być pod względem przewozu osób traktowane na równi z samochodami ciężarowymi. Osoby, potrzebne do konwojowania ciężarów, mogą być zabierane na wozach przyczepnych.

(4) Pozwolenia według ust. 1 udzielają dla obrębów służbowych Sił Zbrojnych, Waffen-ϟϟ, Policji, Niemieckiej Poczty Wschodu i Kolei Wschodniej, tychże placówki służbowe, a mianowicie dla Sił Zbrojnych według postanowień Dowódcy Wojsk w Generalnym Gubernatorstwie, dla Waffen-ϟϟ i Policji według postanowień Wyższego Dowódcy ϟϟ i Policji w Generalnym Gubernatorstwie, dla Niemieckiej Poczty Wschodu i Kolei Wschodniej według postanowień Kierowników właściwych Głównych Wydziałów w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa. Pozwolenie, udzielone w Rzeszy, jest ważne także dla Generalnego Gubernatorstwa.

§ 30

Opuszczanie pojazdu mechanicznego.

Kierowca pojazdu mechanicznego przy opuszczaniu pojazdu winien za pomocą zwykle do tego przeznaczonych przyrządów przy pojeździe zapobiec używaniu go przez osobę nieuprawnioną.

d) Publiczne środki komunikacyjne.

§ 31

(1) Osoby, które chcą używać publicznych środków komunikacyjnych, winny oczekiwać tychże na chodnikach lub wysepkach przystankowych albo, o ile nie ma chodników albo wysepek przystankowych, na krawędzi jezdni.

(2) Pasażerowie mogą wsiadać do publicznych środków komunikacyjnych i wysiadać tylko na przeznaczonych do tego celu przystankach. Zabrania się wsiadania i wysiadania podczas jazdy, jako też wychylania się.

(3) Zakazuje się wyrzucać przedmioty z publicznych środków komunikacyjnych albo dopuszczać, by stamtąd wystawały.

C. Fussgängerverkehr.

§ 32

Verhalten der Fussgänger.

(1) Fussgänger müssen die Gehwege benutzen.

(2) Fahrbahnen und andere nicht für den Fussgängerverkehr bestimmte Strassenteile sind auf dem kürzesten Wege quer zur Fahrtrichtung mit der nötigen Vorsicht und ohne Aufenthalt zu überschreiten. Strassenkreuzungen mit bezeichneten Übergängen sind auf diesen, andere nur rechtwinklig zu den Fahrbahnen zu überschreiten. An Schranken-, Seil- und Kettenabsperrungen haben sich die Fussgänger innerhalb der Absperrungen zu halten.

(3) Das Stehenbleiben an Strassenecken ist untersagt, wenn der Verkehr dadurch behindert oder gefährdet wird.

(4) Die Vorschriften der Absätze 2 und 3 gelten nicht für Strassen, die für den Fahrzeugverkehr gesperrt sind.

(5) Fussgänger haben die äusserste rechte Seite der Fahrbahn zu benutzen, wenn sie durch das Mitführen von Gegenständen den übrigen Fussgängerverkehr behindern oder gefährden können; sie haben dabei jedoch die nötige Rücksicht auf den Fahrverkehr zu nehmen.

(6) Krankenfahrstühle und Kinderwagen, die ihrem Bestimmungszweck dienen, dürfen auf den Gehwegen geschoben werden.

§ 33

Marschierende Abteilungen.

(1) Geschlossen marschierende Abteilungen dürfen auf Brücken keinen Tritt halten. Marschmusik ist auf Brücken untersagt. Längere Abteilungen müssen in angemessenen Abständen Zwischenräume zum Durchlassen des übrigen Strassenverkehrs freilassen.

(2) Bei Dunkelheit oder starkem Nebel muss an geschlossenen Abteilungen nach vorn ihre seitliche Begrenzung und nach hinten ihr Ende durch Laternen (nach vorn weiss oder schwach gelb, nach hinten rot) erkennbar gemacht werden. Der linke und rechte Flügelmann des ersten und letzten Gliedes müssen je eine Laterne tragen; die Kennzeichnung kann auch durch voran oder hinterher marschierende Laternenträger erfolgen. Die Kenntlichmachung durch voranfahrende Fahrzeuge ist nur zulässig, wenn das Nachfolgen einer geschlossenen Abteilung Führern von entgegenkommenden Fahrzeugen erkennbar gemacht wird. Gliedert sich eine zu beleuchtende Abteilung in mehrere deutlich voneinander geschiedene Einheiten, so ist jede in der angegebenen Weise kenntlich zu machen. Daneben ist die zusätzliche Kenntlichmachung durch Rückstrahler (nach vorn weiss oder schwach gelb, nach hinten rot) zulässig. Die Vorschriften dieses Absatzes gelten nicht, wenn geschlossene Abteilungen durch andere Lichtquellen ausreichend beleuchtet sind.

(3) Schulklassen sollen die Gehwege benutzen. Bei Benutzung der Fahrbahn gelten sie als marschierende Abteilung und sind bei Dunkelheit oder starkem Nebel nach Abs. 2 zu sichern.

D. Reitverkehr.

§ 34

(1) Reiter müssen vorhandene Reitwege benutzen.

(2) Ein Reiter darf nicht mehr als zwei Handpferde mitführen. Bei Dunkelheit oder starkem

C. Ruch osób pieszych.

§ 32

Zachowanie się osób pieszych.

(1) Osoby piesze muszą używać chodników.

(2) Jezdnie i inne części dróg, nie przeznaczone do ruchu pieszego, należy przekraczać na najkrótszej drodze w poprzek do kierunku jazdy z konieczną ostrożnością oraz bez zatrzymywania się. Skrzyżowania dróg z oznaczonymi przejściami należy przekraczać na tychże przejściach, inne tylko pod kątem prostym do jezdni. Przy barierach, zamknięciach linowych i łańcuchowych winny osoby piesze trzymać się w obrębie tych zamknięć.

(3) Zakazuje się stawania na rogach dróg, jeżeli ruch przez to doznaje utrudnienia lub narażony jest na niebezpieczeństwo.

(4) Przepisy ustępów 2 i 3 nie dotyczą dróg, zamkniętych dla ruchu pojazdów.

(5) Osoby piesze winny używać krawędzi prawej strony jezdni, jeżeli skutkiem prowadzenia ze sobą przedmiotów mogą utrudniać pozostały ruch osób pieszych lub narażać na niebezpieczeństwo; przy tym jednakże winny mieć należny wzgląd na ruch pojazdów.

(6) Wózki dla chorych i wózki dziecięce, służące swemu celowi przeznaczenia, mogą być posuwane na chodnikach.

§ 33

Oddziały maszerujące.

(1) Zwarcie maszerującym oddziałom nie wolno trzymać kroku na mostach. Zakazuje się muzyki marszowej na mostach. Dłuższe oddziały muszą w odpowiednich odległościach pozostawiać odstępy dla przepuszczania pozostałego ruchu drogowego.

(2) Z nastaniem ciemności albo podczas silnej mgły musi być przy zwartych oddziałach rozpoznawalny w kierunku ku przodowi ich obrys boczny, a w kierunku ku tyłowi ich koniec za pomocą latarek (ku przodowi białe albo blado żółte, ku tyłowi czerwone). Lewy i prawy skrzydłowy pierwszego i ostatniego szeregu muszą nieść po latarce; oznaczenie może także nastąpić przez osoby, niosące latarki a maszerujące na przodzie albo z tyłu. Uskutecznienie ich rozpoznawalności za pomocą poprzedzających je pojazdów jest tylko wówczas dopuszczalne, jeżeli postępujący zwarty oddział jest rozpoznawalny dla kierowców pojazdów zdążających z przeciwnej strony. Jeżeli oddział, mający być oświetlonym, dzieli się na więcej wyraźnie od siebie rozdzielonych jednostek, to winna być każda z nich uczyniona rozpoznawalną w wyżej podany sposób. Obok tego dopuszczalne jest dodatkowe uskutecznienie rozpoznawalności za pomocą szkieł odblaskowych (ku przodowi koloru białego albo blado żółtego, ku tyłowi koloru czerwonego). Przepisy ustępu niniejszego nie obowiązują, jeżeli zwarte oddziały wystarczająco oświetlone są za pomocą innych świateł.

(3) Klasy szkolne winny używać chodników W razie używania jezdni należy uważać je za oddziały maszerujące i z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły zabezpieczyć według ust. 2.

D. Jazda wierzchem.

§ 34

(1) Jeźdźcy muszą używać istniejących dróg dla jazdy wierzchem.

(2) Jeździec nie może prowadzić więcej jak dwa luzaki. Z nastaniem ciemności lub podczas silnej

Nebel dürfen auf nicht ausreichend beleuchteten Strassen Handpferde nur mitgeführt werden, wenn sie nach § 35 Abs. 5 gesichert sind.

(3) Für Reiter gelten die für den Fahrverkehr gegebenen Vorschriften entsprechend, ausser den Beleuchtungsvorschriften. Auf der Fahrbahn müssen Reiter bei Dunkelheit oder starkem Nebel einzeln hintereinander reiten, sofern sie nicht wie geschlossene Abteilungen gesichert oder durch andere Lichtquellen ausreichend beleuchtet sind (§ 33).

E. Treiben und Führen von Tieren.

§ 35

(1) Tiere müssen im Verkehr einen geeigneten Führer haben, der ausreichend auf sie einwirken kann. Zum Reiten und Ziehen auf öffentlichen Strassen dürfen nur zur Verwendung im Verkehr geeignete Tiere benutzt werden. Erweist sich ein Tier als ungeeignet, so hat die Verkehrspolizeibehörde seine Verwendung zu untersagen oder von Bedingungen abhängig zu machen.

(2) Beim Führen von Pferden und Treiben von Vieh muss auf den übrigen Verkehr die notwendige Rücksicht genommen werden.

(3) Vieh darf nur auf der Fahrbahn getrieben werden und muss von einer angemessenen Anzahl geeigneter Treiber begleitet sein.

(4) Pferde dürfen nur gekoppelt geführt werden; für je vier Pferde ist mindestens ein Begleiter zu stellen.

(5) Beim Treiben und Führen von Vieh während der Dunkelheit oder bei starkem Nebel müssen hell brennende Laternen mit farblosem oder gelblichem Licht am Anfang und am Ende mitgeführt werden. Beim Führen von Pferden genügt eine Laterne.

(6) Das Treiben von Vieh und das Führen von Pferden kann auf bestimmten Strassen, in bestimmten Ortsteilen und bei Dunkelheit oder starkem Nebel durch die Verkehrspolizeibehörden beschränkt oder verboten werden. Einer Kenntlichmachung der hierdurch getroffenen Anordnung durch Aufstellung von Verkehrszeichen bedarf es nicht.

F. Schutz des Verkehrs.

§ 36

Verkehrshindernisse und Mitführen von Sensen.

(1) Es ist verboten, Gegenstände auf Strassen zu bringen oder liegen zu lassen, wenn dadurch der Verkehr gefährdet oder die Sicherheit oder Leichtigkeit des Verkehrs beeinträchtigt wird. Der für die Verkehrsstörung Verantwortliche hat diese Gegenstände unverzüglich zu entfernen und, wenn dies nicht möglich ist, sie ausreichend kenntlich zu machen, bei Dunkelheit oder starkem Nebel durch rotes Licht.

(2) Leitern zum Obstpflücken, die in die Fahrbahn hineinragen, sind durch eine rote Fahne von mindestens 20 mal 20 Zentimeter kenntlich zu machen. Die Leitern sind bei Dunkelheit oder starkem Nebel zu entfernen.

(3) Das Mitführen ungeschützter Sensen auf öffentlichen Strassen ist verboten.

§ 37

Ausrufen und Anreissen.

(1) Das Ausrufen und Anbieten gewerblicher Leistungen, von Waren und dergleichen (Anreissen) auf den Strassen ist verboten. Ausnahmen kann die Verkehrspolizeibehörde für bestimmte Strassen, bestimmte Zeiten und bestimmte Zwecke

mgły mogą być na niewystarczająco oświetlonych drogach luzaki prowadzone tylko wówczas, jeżeli są zabezpieczone według § 35 ust. 5.

(3) Jeźdźców obowiązują odpowiednio przepisy, wydane dla ruchu kołowego, z wyjątkiem przepisów o oświetleniu. Z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły muszą jeźdźcy na jezdni jechać pojedynczo za sobą, o ile nie są zabezpieczeni tak, jak zwarte oddziały albo nie są oświetleni za pomocą innych świateł (§ 33).

E. Pędzenie i prowadzenie zwierząt.

§ 35

(1) Zwierzęta muszą w ruchu drogowym mieć zdatnego przewodnika, mogącego na nie oddziaływać w sposób wystarczający. Do jazdy wierzchem i do ciągnienia na drogach publicznych mogą być używane tylko zwierzęta, zdatne do użytku w ruchu drogowym. Jeżeli zwierzę okazuje się niezdatnym, to władza policji ruchu drogowego winna zakazać jego używania albo uzależnić od warunków.

(2) Przy prowadzeniu koni albo pędzeniu bydła należy mieć konieczny wzgląd na pozostały ruch.

(3) Bydło można pędzić tylko jezdnią i musi mu towarzyszyć stosowna liczba zdatnych poganiaczy.

(4) Konie można prowadzić tylko sprzężone; dla każdych czterech koni należy dostarczyć conajmniej jednego przewodnika.

(5) Przy pędzeniu i prowadzeniu bydła podczas ciemności albo z nastaniem silnej mgły muszą być brane ze sobą jasno świecące latarki o bezbarwnym lub żółtawym świetle na początku i na końcu trzody. Przy prowadzeniu koni wystarcza jedna latarka.

(6) Władza policji ruchu drogowego może ograniczyć albo zakazać pędzenia i prowadzenia koni na oznaczonych drogach, w oznaczonych dzielnicach i z nastaniem ciemności oraz podczas silnej mgły. Nie potrzeba oznajmiać wydanych z tego powodu zarządzeń za pomocą postawienia znaków drogowych.

F. Ochrona ruchu.

§ 36

Przeszkody ruchu i prowadzenie ze sobą kos.

(1) Zabrania się wnosić lub pozostawiać na drogach przedmioty, jeżeli przez to ruch ulega zagrożeniu albo bezpieczeństwo lub łatwość ruchu doznaje uszczerbku. Odpowiedzialny za przeszkodę ruchu winien niezwłocznie usunąć odnośne przedmioty, a o ile to nie jest możliwe, uczynić je w sposób wystarczający rozpoznawalnymi, z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły za pomocą czerwonego światła.

(2) Drabiny do zrywania owoców, wystające na jezdnię, winny być uwidocznione czerwoną chorągiewką o wymiarach 20×20 cm. Z nastaniem ciemności lub podczas silnej mgły należy drabiny usunąć.

(3) Zabrania się wożenia, wzgl. noszenia ze sobą niezabezpieczonych kos na drogach publicznych.

§ 37

Wywoływanie i werbowanie klientów.

(1) Wywoływanie i ofiarowywanie świadczeń przemysłowych, towarów i tym podobnych (werbowanie klientów) na drogach jest wzbronione. Władza policji ruchu drogowego może zezwolić na wyjątki dla oznaczonych ulic, oznaczonych czasów

zulassen (Messen, Märkte). Gestattet ist das Ausrufen von Zeitungen, Zeitschriften und Extrablättern, wenn der Verkehr dadurch nicht behindert oder belästigt wird.

(2) Weitergehende, nicht auf verkehrspolizeilicher Grundlage beruhende Anordnungen bleiben unberührt.

§ 38

Kinderspiele.

Auf der Fahrbahn sind Kinderspiele, wie Werfen und Schleudern von Bällen und anderen Gegenständen, Seilspringen, Steigenlassen von Drachen, Kreisel- und Reifentreiben, Fahren mit Rollern oder ähnlichen Fortbewegungsmitteln sowie Spiele mit oder auf Fahrrädern untersagt. Dies gilt nicht für Strassen, die für den Durchgangsverkehr gesperrt sind.

§ 39

Wintersport.

Innerhalb geschlossener Ortschaften ist das sportmässige Skilaufen und Rodeln auf öffentlichen Strassen verboten.

G. Schlussbestimmungen.

§ 40

Geltungsbereich.

Diese Verordnung ist auf den gesamten Strassenverkehr anzuwenden, soweit nicht für den Verkehr auf Kraftfahrbahnen oder für einzelne Verkehrsarten, insbesondere für stellenweise über Strassen geführten Schienenverkehr, Sonderrecht gilt.

§ 41

Ausnahmen.

(1) Von den Vorschriften der §§ 8, 10 und 15 sind Fahrzeuge befreit, die der Strassenunterhaltung und -reinigung dienen, soweit dies zur Erfüllung ihrer Aufgaben notwendig ist; sie haben dabei besondere Rücksicht auf den übrigen Verkehr zu nehmen. Für Strassenkehrer und Schienenreiniger gelten bei Erfüllung ihrer Aufgaben nicht die Vorschriften des § 32, soweit diese die Benutzung der Fahrbahn durch Fussgänger beschränken. Für Strassenbahnen gelten nicht die Vorschriften des § 11 Abs. 1 über das Anzeigen des Haltens sowie des § 21.

(2) Die Verkehrspolizeibehörden können Ausnahmen von den Vorschriften des § 19 Abs. 2 und 4 und des § 36 Abs. 1 für bestimmte einzelne Fälle, von den Vorschriften des § 8 Abs. 5 und der §§ 38 und 39 für bestimmte Zeiten und Strassen zulassen. Die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Innere Verwaltung) oder die von ihr beauftragten Stellen können auch von den sonstigen Vorschriften dieser Verordnung Ausnahmen bewilligen.

§ 42

Zuständigkeiten.

(1) Sachlich zuständig zur Ausführung dieser Verordnung sind die Verkehrspolizeibehörden, dies sind die Kreishauptleute (Stadthauptleute).

(2) Örtlich zuständig ist die Behörde des Wohnorts, mangels eines solchen des Aufenthaltsorts (bei juristischen Personen, Firmen oder Behörden des Sitzes oder der beteiligten Niederlassung oder Dienststelle) des Antragstellers oder Betroffenen. Die Verfügungen der örtlich zuständigen Behörde sind für das ganze Generalgouvernement wirksam.

(3) Bei Gefahr im Verzuge kann zur Aufrechterhaltung der Leichtigkeit und Sicherheit des Verkehrs jede Polizeibehörde und jeder Polizeibeamte

i oznaczonych celów (jarmarki, targi). Dozwolone jest wywoływanie dzienników, czasopism i nadzwyczajnych dodatków, o ile przez to ruch nie doznaje przeszkody albo uciążliwości.

(2) Dalej idące zarządzenia, które nie mają podstawy policyjno-drogowej, pozostają nienaruszone

§ 38

Zabawy dzieci.

Zakazuje się zabaw dzieci na jezdni, jako to rzucania i ciskania piłek i innych przedmiotów, skakania przez linę, puszczania latawców, puszczania w ruch bąków i obręczy, jeżdżenia na hulajnogach lub też podobnych środkach lokomocji, jako też zabaw rowerami albo na rowerach. Nie dotyczy to dróg, zamkniętych dla przechodu.

§ 39

Sport zimowy.

Zakazuje się sportowej jazdy na nartach i saneczkach na publicznych drogach w obrębie zabudowanych miejscowości.

G. Postanowienia końcowe.

§ 40

Zakres mocy obowiązującej.

Rozporządzenie niniejsze należy stosować do całego ruchu drogowego, o ile nie obowiązuje szczególne prawo dla ruchu na autostradach albo dla poszczególnych rodzajów ruchu, w szczególności dla ruchu na szynach, prowadzonego miejscami przez drogi.

§ 41

Wyjątki.

(1) Zwolnione są od przestrzegania przepisów §§-ów 8, 10 i 15 pojazdy, służące do utrzymania i czyszczenia dróg, o ile jest to potrzebne do spełnienia ich zadań; winny one przy tym mieć szczególny wzgląd na pozostały ruch. Do zamiataczy ulic i czyścicieli szyn przy spełnianiu ich zadań nie odnoszą się przepisy §-u 32, o ile one ograniczają używanie jezdni przez osoby piesze. Do tramwajów nie odnoszą się przepisy § 11 ust. 1, w sprawie oznajmiania znaków zatrzymywania się, jak również §-u 21.

(2) Władze policji ruchu drogowego mogą zezwolić na wyjątki od przepisów §-u 19 ust. 2 i 4, jako też §-u 36 ust. 1 dla oznaczonych poszczególnych przypadków, od przepisów 8 ust. 5 oraz §§ 38 i 39 dla oznaczonych czasów i dróg. Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych) lub urzędy przezeń upoważnione mogą zezwolić na wyjątki także od pozostałych przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 42

Właściwość.

(1) Do wykonania niniejszego rozporządzenia właściwymi rzeczowo są władze policji ruchu drogowego; są to Starostowie Powiatowi (Miejscy).

(2) Miejscowo właściwą jest władza miejsca zamieszkania, w braku tegoż, władza miejsca pobytu wnioskodawcy lub dotkniętego (przy osobach prawnych, firmach albo władzach — władza siedziby lub interesowanego oddziału albo placówki służbowej). Zarządzenia władzy miejscowo właściwej są skuteczne dla całego Generalnego Gubernatorstwa.

(3) W razie niebezpieczeństwa w zwłoce może każda władza policyjna i każdy urzędnik policyjny działać i wydawać tymczasowe zarządzenia za-

an Stelle der örtlich und sachlich zuständigen Verkehrspolizeibehörde tätig werden und vorläufige Massnahmen treffen.

§ 43

Sonderrechte.

(1) Wehrmacht, Waffen-ﬀ, Polizei, Feuerwehr im Feuerlöschdienst sowie der Grenzaufsichtsdienst sind von den Vorschriften dieser Verordnung befreit, soweit die Erfüllung ihrer hoheitlichen Aufgaben es erfordert. Das gleiche gilt für die Feuerwehr, die Technische Nothilfe und den Reichsarbeitsdienst beim Einsatz im Katastrophenschutz.

(2) Geschlossene Verbände der Wehrmacht, Waffen-ﬀ, der Polizei, des Reichsarbeitsdienstes, der NSDAP. und ihrer Gliederungen, des Sonderdienstes und des Baudienstes, Leichenzüge und Prozessionen dürfen nur durch die Polizei und Fahrzeuge im Feuerlöschdienst unterbrochen oder sonst in ihrer Bewegung gehemmt werden.

(3) Für Fahrzeuge der Polizei und Feuerwehr, die sich durch besondere Zeichen bemerkbar machen, ist schon bei ihrer Annäherung freie Bahn zu schaffen. Alle Fahrzeugführer haben zu diesem Zweck rechts heranzufahren und vorübergehend zu halten.

§ 44

Strafbestimmungen.

(1) Wer den Vorschriften dieser Verordnung oder den zu ihrer Ausführung erlassenen Anweisungen vorsätzlich oder fahrlässig zuwiderhandelt, wird nach Massgabe der Verordnung über das Verwaltungsstrafverfahren im Generalgouvernement vom 13. September 1940 (VBlGG. I S. 300) bestraft. Den Strafbescheid erlässt der Kreishauptmann (Stadthauptmann).

(2) Ist der Beschuldigte ein Deutscher, so kann er an Stelle der Beschwerde gemäss § 5 Abs. 2 der Verordnung über das Verwaltungsstrafverfahren im Generalgouvernement vom 13. September 1940 binnen einer Frist von zwei Wochen nach Zustellung des Strafbescheids Antrag auf Entscheidung durch das Deutsche Gericht stellen. Der Antrag ist beim Kreishauptmann (Stadthauptmann) einzureichen, der ihn unverzüglich mit den Vorgängen an die deutsche Anklagebehörde weiterleitet. Im Strafbescheid ist der Beschuldigte entsprechend zu belehren.

(3) Erscheint eine Bestrafung im Verwaltungsstrafverfahren nicht ausreichend, so gibt der Kreishauptmann (Stadthauptmann) die Sache an die zuständige Anklagebehörde ab. Das Gericht kann auf Gefängnisstrafe und auf Geldstrafe oder auf eine dieser Strafen erkennen.

§ 45

Inkrafttreten und Übergangsbestimmungen.

(1) Diese Verordnung tritt am 1. Juli 1941 in Kraft.

(2) Die Bestimmung des § 22 Abs. 1, soweit darin allgemein die Führung roter Schlusslichter gefordert wird, tritt jedoch erst am 1. April 1942 in Kraft. Bis zu diesem Zeitpunkt müssen vom 1. Oktober 1941 ab Fahrräder statt mit roten Schlusslichtern mit roten Rückstrahlern ausgerüstet sein.

(3) Die Polizeiverordnung über den Fahrzeugverkehr vom 15. November 1939 (VBlGG. S. 38) tritt mit Ablauf des 30. Juni 1941 ausser Kraft.

Krakau, den 17. Mai 1941.

Der Generalgouverneur

Frank

miast miejscowo i rzeczowo właściwej władzy policji ruchu drogowego.

§ 43

Przywileje.

(1) Siły Zbrojne, Waffen-ﬀ, Policja, Straż Pożarna w służbie gaszenia pożaru, jak również Służba Nadzoru Granicznego zwolnione są od przestrzegania przepisów rozporządzenia niniejszego, o ile wymaga tego spełnienie ich zwierzchniczych zadań. Dotyczy to również straży pożarnej, „Technische Nothilfe" i „Reichsarbeitsdienst" przy spełnianiu zadań dla ochrony przed klęskami.

(2) Zwarte oddziały Sił Zbrojnych, Waffen-ﬀ Policji, Reichsarbeitsdienst, NSDAP i jej oddziałów, Służby Specjalnej i Służby Budowlanej, pogrzeby i procesje mogą być przerwane albo w inny sposób w swym ruchu tamowane jedynie przez policję i pojazdy przy spełnianiu służby gaszenia pożaru.

(3) Dla pojazdów policji i straży pożarnej, zwracających uwagę za pomocą specjalnych sygnałów, należy już przy ich zbliżaniu się ustąpić z drogi. Wszyscy kierowcy pojazdów obowiązani są w tym celu podjechać na prawo i chwilowo się zatrzymać.

§ 44

Postanowienia karne.

(1) Kto przeciwko przepisom niniejszego rozporządzenia lub zarządzeniom, wydanym w celu jego wykonania, wykracza umyślnie lub z niedbalstwa, podlega karze według rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 13 września 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 300). Orzeczenie karne wydaje Starosta Powiatowy (Miejski).

(2) Jeżeli obwiniony jest Niemcem, natenczas może on zamiast zażalenia w myśl § 5 ust. 2 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 13 września 1940 r. w przeciągu dwóch tygodni po doręczeniu orzeczenia karnego złożyć wniosek o rozstrzygnięcie przez Sąd Niemiecki. Wniosek należy złożyć do Starosty Powiatowego (Miejskiego), który niezwłocznie skieruje wniosek wraz z załącznikami do niemieckiej władzy oskarżenia. W orzeczeniu karnym należy obwinionego odpowiednio pouczyć.

(3) Jeżeli ukaranie w postępowaniu karno-administracyjnym wydaje się niewystarczającym, to Starosta Powiatowy (Miejski) oddaje sprawę właściwej władzy oskarżenia. Sąd może orzec karę więzienia i grzywny albo jedną z tych kar.

§ 45

Wejście w życie i postanowienia przejściowe.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1941 r.

(2) Postanowienie § 22 ust. 1, o ile w nim wymaga się ogólnie zaopatrzenia rowerów w czerwone światła tylne, wchodzi jednakowoż w życie dopiero w dniu 1 kwietnia 1942 r. Aż do tej chwili muszą rowery, począwszy od dnia 1 października 1941 r., być zaopatrzone w szkiełka odblaskowe koloru czerwonego, zamiast latarek z czerwonym światłem.

(3) Zarządzenie policyjne o ruchu pojazdowym z dnia 15 listopada 1939 r. (Dz. Rozp. GG. str. 38) traci moc z upływem dnia 30 czerwca 1941 r.

Krakau (Kraków), dnia 17 maja 1941 r.

Generalny Gubernator

Frank

Anlage zur Strassenverkehrsordnung

vom 17. Mai 1941 (VBlGG. S. 343).

Verkehrszeichen und Verkehrseinrichtungen.

A. Verkehrszeichen.

I. Aussehen und Bedeutung
a) Warnzeichen,
b) Gebots- und Verbotszeichen,
c) Hinweiszeichen.
II. Beschaffenheit
III. Aufstellung und Anbringung

B. Sperrzeug und Kennzeichnungsgerät bei Arbeiten auf öffentlichen Strassen.

I. Absperrung und Kennzeichnung von Arbeitsstellen
II. Verkehrsregelung bei halbseitigen Strassensperrungen
III. Kennzeichnung von gesperrten Strassen und Umleitungen

C. Signaleinrichtungen und sonstige Einrichtungen zur Verkehrsregelung.

D. Abbildungen von Verkehrszeichen.

A. Verkehrszeichen.

I. Aussehen und Bedeutung.

a) Warnzeichen.

I. Zur Kennzeichnung gefährlicher Stellen dienen weisse Tafeln mit rotem Rand, auf denen durch schwarze Zeichen die Art der Warnung angegeben ist. Die Tafel hat die Form eines gleichseitigen Dreiecks, das mit der Grundseite waagerecht und mit der Spitze nach oben aufgestellt ist. Die Warnungstafeln bezeichnen:

1. Allgemeine Gefahrstelle (Bild 1).
2. Querrinne (Bild 2).
3. Kurve (Bild 3).
4. Kreuzung (Bild 4).
5. Beschrankter Eisenbahnübergang (Bild 5).
6. Unbeschrankter Eisenbahnübergang (Bild 6).

II. Ist ein Warnzeichen vor mehreren kurz aufeinanderfolgenden Kurven oder Querrinnen aufgestellt und ist unter dem Zeichen eine rechteckige weisse Tafel mit einer schwarzen Aufschrift angebracht, auf der eine Ziffer und ein hinter sie gesetztes Zeichen für Kurven oder Querrinnen die Zahl dieser Gefahrpunkte angibt, so sind vor den einzelnen Gefahrpunkten die Warnzeichen nicht wiederholt. Vor besonders gefährlichen Gefällstrecken ist das Zeichen „Allgemeine Gefahrstelle" (Bild 1) mit einer rechteckigen weissen Tafel darunter aufgestellt, welche die Länge der Gefällstrecke und den Grad (Höchstwert) des Gefälles in schwarzer Schrift angibt, z. B.

„Gefällstrecke
800 m, bis 13%"

III. Zur Kennzeichnung von Eisenbahnübergängen in Schienenhöhe sind rechts und links neben der Strasse (Fahrbahn) die dreieckigen Warnzeichen nach a) Abs. 1, Nr. 5 oder Nr. 6 (Bild 5 oder 6) und je drei Merktafeln —Baken— (Bilder 7 bis 10)

Załącznik do ordynacji drogowo-komunikacyjnej

z dnia 17 maja 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 343).

Znaki i urządzenia komunikacyjne.

A. Znaki komunikacyjne.

I. Wygląd i znaczenie
a) znaki ostrzegawcze,
b) znaki nakazujące i zakazujące,
c) znaki wskaźnikowe.
II. Rodzaj.
III. Postawienie i umieszczenie.

B. Przyrządy do zamykania i sprzęt do oznaczenia robót na drogach publicznych.

I. Zamknięcie i oznaczenie miejsc robót
II. Uregulowanie ruchu przy półstronnych zamknięciach dróg
III. Oznaczenie dróg zamkniętych i objazdów.

C) Urządzenia sygnałowe i inne urządzenia dla uregulowania ruchu.

D) Ryciny znaków drogowych.

A. Znaki komunikacyjne.

I. Wygląd i znaczenie.

a) Znaki ostrzegawcze.

I. Do oznaczenia niebezpiecznych miejsc służą białe tablice o czerwonym brzegu, na których za pomocą czarnych znaków uwidoczniony jest rodzaj ostrzeżenia. Tablica ma kształt równobocznego trójkąta, który ustawiony jest bokiem podstawowym poziomo, a ostrzem do góry. Tablice ostrzegawcze oznaczają:

1. ogólne niebezpieczne miejsce (rycina 1).
2. Poprzeczny ściek (rycina 2).
3. Zakręt (rycina 3).
4. Skrzyżowanie (rycina 4).
5. Zamykany przejazd kolejowy (rycina 5).
6. Niezamykany przejazd kolejowy (rycina 6).

II. Jeżeli znak ostrzegawczy postawiony jest przed kilkoma zakrętami lub ściekami, następującymi po sobie w krótkich odstępach i, jeżeli pod znakiem umieszczona jest prostokątna biała tablica z czarnym napisem, na której cyfra i po niej postawiony znak zakrętu lub ścieku poprzecznego podaje ilość tych niebezpiecznych punktów, to przed poszczególnymi niebezpiecznymi punktami nie powtarza się znaków ostrzegawczych. Przed szczególnie niebezpiecznymi odcinkami spadku ustawia się znak „ogólne niebezpieczne miejsce" (rycina 1) z prostokątną tablicą białą poniżej, która podaje długość odcinka spadku i stopień (maksymalną wartość) spadku czarnym pismem, np.

„Odcinek spadku
800 m, do 13%".

III. Celem oznaczenia przejazdów kolejowych w poziomie szyn ustawia się na prawo i lewo obok drogi (jezdni) trójkątne znaki ostrzegawcze według a) ust. 1 p. 5 lub p. 6 (rycina 5 lub 6) i po trzy tablice rozpoznawcze (słupki) (ryciny 7 do 10).

aufgestellt. Die dreieckigen Warnzeichen sind auf den Baken angebracht, die etwa 240 Meter von dem Eisenbahnübergang entfernt sind und drei schräge, rote Streifen auf weissem, schwarz umrandetem Felde tragen. In einer Entfernung von etwa 160 Meter und etwa 80 Meter vor dem Bahnübergang stehen rechts und links von der Strasse Baken mit zwei bzw. einem schrägen, roten Streifen auf weissem, schwarz umrandetem Felde. Die schrägen Streifen bestehen aus rückstrahlendem, rotem Glas und steigen in einem Winkel von 30 Grad zur Waagerechten nach aussen, von der Strasse aus gesehen. Gleichlaufend zu den Schrägstreifen sind die oberen Kanten der Baken, die nicht die dreieckigen Warnzeichen tragen, abgeschrägt. Müssen nach den örtlichen Verhältnissen die Baken in erheblich anderen Abständen als 240, 160 und 80 Meter von dem Eisenbahnübergang aufgestellt werden, ist der Abstand in Metern oberhalb der Schrägstreifen in schwarzen Ziffern angegeben.

b) Gebots- und Verbotszeichen.

Behördliche Gebote und Verbote sind durch Aufstellung von Scheiben oder Tafeln, meist rot mit weissem Mittelfeld (Bilder 11 bis 31), erlassen, auf denen schwarze Bilder oder Aufschriften angebracht sein können. Bei Verboten oder Geboten (Parkverbot, Halteverbot) für längere Strassenstrecken können Anfang und Ende der Strecke durch rechteckige, weisse Schilder von 150 Millimeter Höhe und 300 Millimeter Länge mit der schwarzen Aufschrift „Anfang“ oder „Ende“ gekennzeichnet sein, die unter den Verbotszeichen angebracht sind. Bei den im Verlauf der Verbotsstrecke angebrachten Schildern ist eine rechteckige, weisse Tafel von 150 Millimeter Höhe und 500 Millimeter Länge dicht unter dem Verbotszeichen so befestigt, dass sie parallel zur Fahrtrichtung steht; auf dieser Tafel ist das Verbotszeichen nochmals abgebildet, rechts und links davon je ein schwarzer Pfeil, dessen Spitzen nach beiden Seiten weisen. Zeitliche Beschränkungen der Gebote oder Verbote sind durch weisse Aufschriften auf dem roten Rand der Tafeln angegeben. Die Tafeln bezeichnen

1. das Verkehrsverbot für Fahrzeuge aller Art: eine Scheibe mit rundem, weisem Mittelfeld (Bild 11);
2. das Verbot einer Fahrtrichtung oder einer Einfahrt:
   eine rote Scheibe mit waagerechtem, weissem Streifen (Bild 12);
3. das Verkehrsverbot für einzelne Fahrzeugarten:
   schwarze Sinnbilder des Kraftwagens und des Kraftrades, für andere Verkehrsarten Aufschriften auf dem Mittelfeld der Scheibe zu b) Nr. 1 (Bilder 13 bis 17); gilt das Verbot nur feiertags, so sind die Sinnbilder nur durch schwarze Umrisslinien dargestellt (Bilder 15 und 16). Verkehrsverbote für Kraftwagen und Krafträder können auf einer Scheibe vereinigt sein; in diesem Falle ist das obere Verbot (Bild 13 oder 15) von dem unteren (Bild 14 oder 16) durch einen waagerechten, roten Streifen getrennt. Bei anderen Verkehrsarten enthält die Aufschrift einen entsprechenden Zusatz. Die gleiche Scheibe mit der Aufschrift:
   „Radweg“, „Reitweg“ oder „Gehweg“ (Bild 17) bezeichnet ein Verbot für alle nicht genannten Verkehrsarten und ein Gebot für die genannte Verkehrsart, den bezeichneten Weg oder Strassenteil zu benutzen;

Trójkątne znaki ostrzegawcze umieszczone są na słupkach, które są oddalone mniejwięcej 240 m od przejazdu kolejowego i mają trzy ukośne czerwone paski na białym tle z czarnym obrzeżem. W odległości około 160 m i około 80 m przed przejazdem kolejowym ustawione są po prawej i lewej stronie drogi słupki o dwóch wzgl. jednym ukośnym pasku czerwonym na białym tle z czarnym obrzeżem. Paski ukośne są z czerwonego szkła odblaskowego i wznoszą się pod kątem 30 stopni ku poziomej na zewnątrz, patrząc od drogi. Równolegle do pasków ukośnych są górne krawędzie słupków, które nie mają trójkątnych znaków ostrzegawczych, ścięte na ukos. Jeżeli według stosunków miejscowych słupki muszą być ustawione w znacznie innych odstępach niż 240, 160 i 80 m od przejazdu kolejowego, to odstęp w metrach podany jest czarnymi cyframi powyżej pasków ukośnych.

b) Znaki nakazujące i zakazujące.

Nakazy i zakazy władz wydaje się za pomocą postawienia tarcz lub tablic, przeważnie koloru czerwonego z białym polem środkowym (ryciny 11 do 31), na których mogą być umieszczone czarnym kolorem znaki lub napisy. Przy zakazach i nakazach (zakaz postoju lub zatrzymywania się) dla dłuższych odcinków drogowych może początek i koniec odcinka być oznaczony białymi tabliczkami prostokątnymi o wysokości 150 mm i 300 mm długości z napisem czarnym „początek“ lub „koniec“, które umieszcza się poniżej znaków ostrzegawczych. Obok tabliczek, umieszczonych na trasie objętego zakazem odcinka, przymocowana jest prostokątna biała tablica o wysokości 150 mm i 500 mm długości tuż pod znakiem zakazującym w ten sposób, że stoi równolegle do kierunku jazdy; na tej tablicy umieszczony jest jeszcze raz znak zakazujący, na prawo i lewo od niego po jednej czarnej strzale, których ostrza w obu kierunkach wskazują. Czasowe ograniczenia nakazów i zakazów podane są zapomocą białych napisów na czerwonym brzegu tablic. Tablice oznaczają:

1. zakaz przejazdu dla wszelkich pojazdów: tarcza o okrągłym polu środkowym koloru białego (rycina 11);
2. zakaz kierunku jazdy lub wjazdu: tarcza czerwona z poziomym białym paskiem (rycina 12);
3. zakaz przejazdu dla poszczególnych rodzajów pojazdów: czarne znaki obrazowe samochodu i motocykla, dla innych rodzajów komunikacji napisy na środkowym polu tarczy do b) p. 1 (ryciny 13—17); jeżeli zakaz odnosi się tylko do dni świątecznych, to znaki obrazowe przedstawione są tylko przez czarne linie konturowe (ryciny 15 i 16). Zakazy przejazdu dla samochodów i motocykli mogą być połączone na jednej tablicy; w tym wypadku zakaz górny (rycina 13 lub 15) oddzielony jest od dolnego (rycina 14 lub 16) za pomocą poziomego czerwonego paska. Przy innych rodzajach komunikacji zawiera napis odpowiedni dodatek. Taka sama tarcza z napisem: „droga rowerowa“, „droga dla jazdy konnej“ lub „droga dla osób pieszych“ (rycina 17) oznacza zakaz dla wszystkich niewymienionych rodzajów komunikacji i nakaz dla wymienionego rodzaju komunikacji do używania oznaczonej drogi lub jej części;

4. ein Verkehrsverbot für Fahrzeuge, deren Gesamtgewicht (tatsächlich vorhandenes Gewicht) eine bestimmte Grenze überschreitet: die Zahl, die die Gewichtsgrenze in Tonnen angibt, auf der Scheibe zu b) Nr. 1 (Bild 18);
5. ein Verkehrsverbot für Fahrzeuge, deren Breite oder Höhe einschliesslich Ladung eine bestimmte Grenze überschreiten: die Zahl, welche die Breite oder Höhe in Metern angibt, zwischen zwei schwarzen Keilspitzen rechts und links bzw. oben und unten auf der Scheibe zu b) Nr. 1 (Bilder 19 und 20);
6. ein Verbot von Geschwindigkeiten über einer bestimmter Grenze: die Zahl, die diese Grenze in Kilometern je Stunde ausdrückt, auf der Scheibe zu b) Nr. 1 (Bild 21);
7. das Halteverbot (nicht Parkverbot, sondern Verbot jedes Haltens, auch nur für kurze Zeit zu einem Verkehrszweck): eine Scheibe mit blauem, rundem Mittelfeld und rotem Querstreifen von rechts unten nach links oben (Bild 22);
8. das Parkverbot (das Verbot des Aufstellens von Fahrzeugen, soweit es nicht nur zum Ein- oder Aussteigen und Be- oder Entladen geschieht): eine Scheibe mit rundem, weissem Mittelfeld, das den Buchstaben „P" in schwarzer Farbe trägt und von rechts unten nach links oben durch einen roten Querstreifen durchstrichen ist (Bild 23);
9. die vorgeschriebene Fahrtrichtung: runde, weisse Scheiben mit schmalem, rotem Rand, die schwarze Pfeile tragen (Bilder 24 bis 27), oder — in Einbahnstrassen immer — ein pfeilförmiges, rotgerändertes, weisses Schild (Bild 28);
10. das Gebot des Anhaltens an einer Zollstelle: eine Scheibe mit rundem, weissem Mittelfeld, das einen waagerechten, schwarzen Streifen trägt; über dem Streifen ist an deutschen Zollstellen das Wort „Zoll" in schwarzer Schrift angebracht (Bild 29);
11. das Gebot: „Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!": ein auf der Spitze stehendes, gleichseitiges Dreieck (Bild 30);
12. einen Droschkenplatz (Halteplatz für Droschken, Parkverbot für alle übrigen Fahrzeuge): ein blaues Rechteck, das in der Mitte die Scheibe „Parkverbot" zeigt; über der Scheibe ist in weisser Schrift die Bezeichnung „Droschkenplatz", unter der Scheibe die vorgesehene Anzahl der Droschken angegeben; zeitliche Beschränkungen des Parkverbots sind in weisser Schrift auf dem rotem Rand der Scheibe bezeichnet (Bild 31).

Übergänge für Fussgänger sind durch eine Scheibe zu b) Nr. 1 (Bild 11) mit der schwarzen Aufschrift „Übergang für Fussgänger" und einem in der Richtung des Übergangs zeigenden schwarzen Pfeil auf dem weissen Mittelfeld gekennzeichnet.

Andere als die genannten Gebote und Verbote sind durch schwarze Aufschriften auf dem weissen Mittelfeld einer roten Scheibe bekanntgegeben (z. B. „Gesperrt für Fahrräder").

c) Hinweiszeichen.

Hinweiszeichen haben rechteckige Form. Die Tafeln bezeichnen:

4. zakaz przejazdu dla pojazdów, których waga ogólna (faktycznie istniejąca waga) przekracza określoną granicę: cyfrę, która podaje granicę wagi w tonach na tarczy do b) p. 1 (rycina 18);
5. zakaz przejazdu dla pojazdów, których szerokość lub wysokość łącznie z ładunkiem przekracza określoną granicę: cyfrę, która podaje w metrach szerokość lub wysokość, pomiędzy dwoma czarnymi klinami na prawo i lewo wzgl. u góry i u dołu tarczy do b) p. 1 (ryciny 19 i 20);
6. zakaz szybkości ponad określoną granicę: cyfrę, która wyraża tę granicę w kilometrach na godzinę, na tarczy do b) p. 1 (rycina 21);
7. zakaz zatrzymywania się (nie postoju, lecz zakaz wszelkiego zatrzymywania się, także na krótki czas dla jakiegoś celu komunikacyjnego); tarczę z okrągłym polem środkowym koloru niebieskiego i czerwonymi paskami poprzecznymi od dołu z prawej do góry w lewo (rycina 22);
8. zakaz postoju (zakaz ustawiania pojazdów, o ile to nie odbywa się tylko dla wsiadania lub wysiadania i dla załadowywania lub wyładowywania): tarczę z okrągłym polem środkowym koloru białego z literą „P" w czarnym kolorze i z czerwonym paskiem poprzecznym, którym tą przekreśla od dołu z prawej do góry w lewo (rycina 23);
9. obowiązujący kierunek jazdy: okrągłe białe tarcze z wąskim brzegiem czerwonym, na których się znajdują czarne strzały (ryciny 24 do 27) lub — na drogach jednokierunkowych zawsze — białą tabliczkę w kształcie strzały o czerwonym brzegu (rycina 28);
10. nakaz zatrzymywania się na placówce celnej: tarczę z okrągłym polem środkowym koloru białego, z poziomym czarnym paskiem; ponad paskiem umieszczone jest przy niemieckich placówkach celnych słowo „Cło" pismem czarnym (rycina 29);
11. nakaz: „Przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej!". trójkąt równoboczny, stojący na ostrym szczycie (rycina 30);
12. postój dorożek (miejsce zatrzymywania się dla dorożek, zakaz postoju dla wszystkich innych pojazdów): niebieski prostokąt, który w pośrodku zawiera tarczę „zakaz postoju"; ponad tarczą zamieszczone jest białym pismem określenie „postój dorożek", pod tarczą podana jest przewidziana ilość dorożek; czasowe ograniczenia zakazu postoju oznaczone są białym pismem na brzegu koloru czerwonego (rycina 31).

Przejścia dla osób pieszych oznaczone są tarczą do b) p. 1 (rycina 11) o czarnym napisie „Przejście dla osób pieszych" oraz wskazującą w kierunku przejścia czarną strzałą na białym polu środkowym.

Inne, jak wymienione nakazy i zakazy podane są do wiadomości za pomocą czarnych napisów na białym polu środkowym czerwonej tablicy (np. „Zamknięte dla rowerów").

c) Znaki wskaźnikowe.

Znaki wskaźnikowe mają kształt prostokątny. Tablice oznaczają:

1. Parkplätze:
eine blaue Tafel mit weissem „P“; ergänzende Angaben, etwa über die Dauer des Parkens in weisser Schrift (Bild 32); Kennzeichnung von Parkplätzen für längere Strassenstrecken wie zu A I b;
2. Hinweise auf die nötige Vorsicht (Vorsichtzeichen) wegen Gefahren durch den Verkehr (nicht für den Verkehr wie bei Warnungstafeln):
gleichseitiges, weisses Dreieck auf einem blauen Rechteck (Bild 33); in weisser Schrift kann der Grund der Mahnung zur Vorsicht (z. B. „Schule“) unter dem Dreieck bezeichnet sein, das in diesem Falle an den oberen Rand der Tafel herangerückt ist;
3. Hilfsposten, die von einer amtlich anerkannten Vereinigung, z. B. dem „Roten Kreuz“, eingerichtet sind:
Sinnbild (z. B. rotes Kreuz) im weissen Mittelfeld eines blauen Rechtecks (Bild 34). Zur leichteren Auffindung des Hilfspostens kann das Zeichen mit einem weissen Pfeil versehen sein oder nähere Angaben in weisser Schrift enthalten;
4. Laternen, die nicht die ganze Nacht über brennen, sind zum Hinweis darauf, dass in ihrem Lichtkreis Fahrzeuge nicht ohne Eigenbeleuchtung über Nacht aufgestellt werden dürfen, innerhalb geschlossener Ortschaften durch einen roten Streifen mit weisser Einfassung gekennzeichnet (Bilder 35 und 36);
5. Ortstafeln:
rechteckige, gelbe Tafeln mit schwarzem Rand und schwarzer Aufschrift; auf der Vorderseite Name des Ortes (auch Ortsteils) und der zuständigen Verwaltungsbezirke, auf der Rückseite, dem Ortsinnern zugekehrt, bei Gouvernementsstrassen die Gouvernementsstrassennummer und der Name des nächsten verkehrswichtigen Ortes (Nahziel) an der Strasse, der sich unabhängig von Zuständigkeitsgrenzen bis zur Erreichung dieses Ortes auf allen weiteren Ortstafeln wiederholt, bei anderen befestigten Strassen den Namen des nächsten Ortes an der Strasse. Die Festlegung der Nahziele erfolgt durch die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Bauwesen). Bei allen Ortsangaben ist die Entfernung bis zur Ortsmitte anzugeben (Bilder 37 und 38). Als Verwaltungsbezirk ist gegebenenfalls auch der Zollgrenzbezirk anzugeben; die Angabe der zuständigen höheren Verwaltungsbezirke (Distrikt) kann unterbleiben, wo sie nicht zur Vermeidung einer Verwechslung nötig ist; die Angabe der Verwaltungsbezirke hat zu unterbleiben, wo der Name des Ortes und des Verwaltungsbezirks (z. B. einer Kreishauptmannschaft) gleichlauten. Zur Vermeidung von Verwechslungen mit anderen Orten gleichen oder gleichklingenden Namens können eingeklammerte Fluss- oder Gebirgsnamen oder andere landschaftliche Bezeichnungen zugesetzt werden. Zusätze zu den Ortsnamen aus Werbegründen sind unzulässig;
6. Wegweiser:
rechteckige, gelbe Tafeln mit schwarzem Rand und schwarzer Aufschrift, die an der Schmalseite, die sich der gewiesenen Richtung zukehrt, zu einem Winkel von 60 Grad zugespitzt sind (Bilder 39 bis 42). Bei Wegen,

1. miejsca postoju:
tablica niebieska z białym „P“; dane uzupełniające, jak np. o trwaniu postoju białym pismem (rycina 32); oznaczenie miejsc postoju dla dłuższych odcinków drogowych, jak do A I b;
2. wskaźniki co do koniecznej ostrożności (znaki zalecające ostrożność) z powodu niebezpieczeństw skutkiem ruchu (nie dla ruchu, jak przy tablicach ostrzegawczych):
równoboczny biały trójkąt na niebieskim prostokącie (rycina 33); białym pismem może być oznaczony powód wezwania do ostrożności (np. „Szkoła“) pod trójkątem, który w tym wypadku posunięty jest do górnego brzegu tablicy;
3. placówki pierwszej pomocy, które urządzone zostały przez urzędowo uznane zrzeszenie, np. przez „Czerwony Krzyż“:
znak obrazowy (np. Czerwony Krzyż) w białym polu środkowym niebieskiego prostokąta (rycina 34). Celem łatwiejszego odnalezienia placówki pierwszej pomocy znak może być zaopatrzony w białą strzałę lub zawierać bliższe dane białym pismem;
4. latarnie, nie świecące się przez całą noc, są w obrębie zamkniętej miejscowości oznaczone czerwonym pasem z białym obramowaniem, celem zaznaczenia, że w zasięgu ich światła nie wolno ustawiać na noc pojazdów bez własnego oświetlenia (ryciny 35 i 36);
5. tablice z oznaczeniem miejscowości:
prostokątne, żółte tablice o czarnym brzegu i czarnym napisie; na stronie przedniej nazwa miejscowości (również części miejscowości) oraz właściwych obwodów administracyjnych, na stronie odwrotnej, zwróconej ku wnętrzu miejscowości, przy drogach gubernatorskich numer drogi gubernatorskiej i nazwa najbliższej ważnej dla ruchu miejscowości (cel bliski), położonej przy drodze, która niezależnie od granic właściwości aż do chwili osiągnięcia tej miejscowości powtarza się na wszystkich dalszych tablicach z oznaczeniem miejscowości, a przy innych drogach o twardej nawierzchni nazwa najbliższej miejscowości, położonej przy drodze. Ustalenia celu bliskiego dokonuje Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Budownictwa). Przy wszystkich danych, odnoszących się do miejscowości, należy podać odległość do środka miejscowości (ryciny 37 i 38). Jako obwód administracyjny należy w danym razie podać również graniczny obwód celny; podanie właściwych wyższych obwodów administracyjnych (Okręg) może odpaść tam, gdzie to nie jest konieczne dla uniknięcia pomyłki; podania obwodów administracyjnych należy zaniechać tam, gdzie nazwa miejscowości i obwodu administracyjngo (np. starostwa powiatowego) brzmi jednakowo. Celem uniknięcia pomyłki ze względu na miejscowości o takiej samej lub równobrzmiącej nazwie można dodać ujęte w nawiasach nazwy rzek lub gór lub inne oznaczenia terenowe. Dodatki do nazw miejscowości w celach reklamowych są niedozwolone.
6. drogowskazy:
prostokątne, żółte tablice o czarnym brzegu i czarnym napisie, które na stronie wąskiej, zwracającej się w wskazanym kierunku, zakańczają się ostro pod kątem 60 stopni (ryciny 39 do 42). Przy drogach nienadających

die für Kraftfahrzeuge ungeeignet sind, fällt der schwarze Rand auf der Wegweisertafel fort (Bild 43). Die Aufschrift gibt an

a) bei Gouvernementsstrassen den Namen eines allgemein bekannten Ortes, aus dem der Verlauf der Strasse hervorgeht (Fernziel), und den Namen des nächsten verkehrswichtigen Ortes an der Strasse (Nahziel). Fernziel und Nahziel müssen sich auf allen weiteren Wegweisern bis zum Erreichen der angegebenen Orte wiederholen. Die Nahziele müssen ferner mit den Ortsangaben auf der Rückseite etwaiger Ortstafeln übereinstimmen. In der Regel sollen nur Orte gewählt werden, deren Namen in der Übersichtskarte von Mitteleuropa 1 : 300 000 des Reichsamts für Landesaufnahme in stehender römischer Schrift bezeichnet sind;
b) bei anderen gefestigten Strassen als Fernziel den nächsten verkehrswichtigen Ort und als Nahziel den nächsten Ort an der Strasse;
c) bei Wegen, die für Kraftfahrzeuge ungeeignet sind, nur den Namen des nächsten Ortes. Die Festlegung der Fern- und Nahziele erfolgt durch die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Bauwesen).

In Falle zu c) kann, sonst muß die Angabe der Entfernung in vollen Kilometern bis zur Mitte des genannten Ortes angegeben sein; an Stelle eines grösseren Ortes kann der Name eines räumlich selbständigen Ortsteils genannt werden. Bei der Beschriftung ist zur Vermeidung von Missverständnissen das Wort „über“ vor dem Namen eines Ortes, der an der Strasse zu dem vom Wegweiser an erster Stelle angegebenen Ort liegt, nur zu gebrauchen, wenn hinter beiden Namen keine Entfernungsangaben folgen. Bei Entfernungsangaben auf Wegweisern ist die Zahl, welche die Entfernung in Kilometern angibt, von der dahinterstehenden Abkürzung „km“ durch Vergrösserung des Zwischenraumes zwischen Zahlen und Buchstaben und durch Verkleinerung der Buchstaben gegenüber den Zahlen deutlich zu trennen. Bei Gouvernementsstrassen wird ihre Nummer auf dem der Spitze abgekehrten Ende der Wegweisertafel, durch einen senkrechten, schwarzen Strich von den übrigen Angaben getrennt, angegeben (Bilder 39—41). Mehrere Wegweiser übereinander sollen mit 50 Milimetern Abstand angebracht werden. Nummern von Gouvernementsstrassen (Bild 44) können auch ohne Verbindung mit einer Ortsbezeichnung angebracht werden. Sind Gouvernementsstrassen innerhalb eines Ortes auf einem Platz oder einer gemeinsamen Strecke verbunden, so ist dieser Platz oder diese Ring- oder Sammelstrasse durch ein rundes, gelbes Schild mit schwarzem Ring und der Aufschrift „Fernverkehr“ bezeichnet (Bild 45);

7. Vor-Wegweiser:
rechteckige, gelbe Tafeln mit schwarzem Rand, auf denen die Strassen durch starke, schwarze Striche mit Pfeilspitzen dargestellt sind; über der Pfeilspitze oder längs des schwarzen Strichs ist in schwarzer Schrift der Name des Ortes, zu dem die Strasse führt (Fernziel), und an den Strichen, die Gouvernementsstrassen bezeichnen, die Gouvernementsstraßennummer anzugeben (Bilder 46 bis 51). Die Festlegung der Fernziele erfolgt

się dla pojazdów mechanicznych odpada czarny brzeg na tablicy drogowskazowej (rycina 43). Napis podaje:

a) przy drogach gubernatorskich nazwę powszechnie znanej miejscowości, z której wynika bieg drogi (cel daleki), i nazwę najbliższej miejscowości ważnej dla ruchu, położonej przy drodze (cel bliski). Cel daleki i cel bliski muszą się powtarzać na wszystkich dalszych drogowskazach aż do osiągnięcia podanych miejscowości. Cele bliskie muszą jednak zgadzać się z miejscowościami podanymi na odwrotnej stronie ewentualnych tablic miejscowych. Z reguły należy obierać tylko miejscowości, których nazwy oznaczone są na mapie poglądowej Europy środkowej 1 : 300.000 „Reichsamt für Landesaufnahme“ stojącym pismem łacińskim.
b) przy innych utrwalonych drogach, jako cel daleki — najbliższą dla ruchu ważną miejscowość, a jako cel bliski — najbliższą miejscowość, położoną przy drodze;
c) przy drogach, które dla pojazdów mechanicznych się nie nadają, tylko nazwę najbliższej miejscowości. Ustalenia celów dalekich i bliskich dokonuje Główny Wydział Budownictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa.

W wypadku do c) mogą, poza tym muszą, być podane odległości w pełnych kilometrach aż do samego centrum wymienionej miejscowości; zamiast większej miejscowości może być podana nazwa części miejscowości samodzielnej pod względem terytorialnym. Przy umieszczeniu napisów należy celem uniknięcia omyłek ożywać słowa „przez“ przed nazwą miejscowości, która jest położona przy prowadzącej do miejscowości drodze, wymienionej na drogowskazie na pierwszym miejscu tylko wtedy, jeżeli po obu nazwach nie są podane odległości. Przy podaniu odległości na drogowskazach należy cyfrę, która podaje odległość w kilometrach, wyraźnie oddzielić od skrótu „km“, umieszczonego za cyfrą, przez powiększenie odstępu pomiędzy cyframi a literami i przez zmniejszenie liter w stosunku do cyfr. Przy drogach gubernatorskich ich numer widoczny jest na nieostrym końcu tablicy drogowskazu, który oddzielony jest od pozostałych napisów pionową czarną kreską (ryciny 39—41). Kilka drogowskazów jeden nad drugim należy umieścić w odstępach 50-milimetrowych. Numery dróg gubernatorskich (rycina 44) mogą być umieszczone również odrębnie od oznaczenia miejscowości. Jeżeli drogi gubernatorskie w obrębie miejscowości zbiegają się na jednym placu lub na wspólnym odcinku, to plac ten lub ten punkt węzłowy lub ta droga zbiorowa oznaczona jest okrągłą, żółtą tarczą z czarnym pierścieniem i napisem „ruch dalekobieżny“ (rycina 45);

7. Drogowskazy orientacyjne:
prostokątne, żółte tablice o czarnym brzegu, na których przedstawione są drogi za pomocą grubych, czarnych linij, zakończonych ostrzami strzał; ponad ostrzem strzały lub wzdłuż czarnej linii winna być oznaczona czarnym pismem nazwa miejscowości, do której prowadzi droga (cel daleki) a przy liniach, oznaczających drogi gubernatorskie, numery dróg gubernatorskich (ryciny 46 do 51). Ustalenia celów dalekich

durch die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Bauwesen). Zusätze zu Ortsnamen aus Werbungsgründen sind unzulässig. Schrift und Farbe richten sich nach den Bestimmungen unter II Abs. 2 und 3; die starken, schwarzen Striche zur Darstellung der Strassen sollen 100 Millimeter für Gouvernementsstrassen, 50 Millimeter für andere Strassen breit sein. Bei Gouvernementsstrassen, die wegen ihrer besonderen örtlichen oder landschaftlichen Eigenart im ganzen Strassenverlauf oder auf Teilstrecken neben der Bezifferung im Strassennetz Eigennamen führen, kann dieser Eigenname oder eine abgekürzte Bezeichnung für denselben auf die Wegweiser und Vor-Wegweiser aufgenommen werden.

Hauptverkehrsstrassen (§ 13) sind durch auf die Spitze gestellte, weisse Quadrate mit rotem Rand bezeichnet (Bild 52). Welche Strassen Hauptverkehrsstraßen sind, bestimmt die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Bauwesen).

dokonuje Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Budownictwa). Dopiski do nazw miejscowości dla celów propagandowych są niedopuszczalne. Pismo i kolor normują przepisy pod I. ust. 2 i 3; grube czarne linie celem przedstawienia dróg winny mieć szerokość 100 milimetrów odnośnie do dróg gubernatorskich, a 50 milimetrów odnośnie do innych dróg. Przy drogach gubernatorskich, które z powodu swej szczególnej miejscowej lub krajobrazowej właściwości w całym przebiegu drogi lub na odcinkach częściowych obok oznaczenia cyfrowego w sieci dróg prowadzą nazwy własne, może taka nazwa własna lub skrócone jej oznaczenie zamieszczone być na drogowskazie lub na drogowskazie orientacyjnym.

Główne drogi komunikacyjne (§ 13) oznaczone są białymi kwadratami o czerwonym brzegu, które postawione są na wierzchołku kąta (rycina 52). Które z dróg są głównymi drogami komunikacyjnymi, określa Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Budownictwa).

II. Beschaffenheit.

I. Formen und Masse der Verkehrszeichen müssen den Mustern (Abschnitt D) entsprechen. Von mehreren angegebenen Massen können die kleineren innerhalb geschlossener Ortsteile verwendet werden. In Ausnahmefällen können für Wegweiser und Vor-Wegweiser Übergrössen verwendet werden, wenn dies an wichtigen Strassenpunkten zur besseren Sichtbarkeit aus grösserer Entfernung zweckmässig ist. Im übrigen sind kleine Abweichungen von den Massen, die keine auffällige Veränderung des Schildes bewirken, bei allen Verkehrszeichen aus besonderen Gründen zulässig.

II. Schrift auf Verkehrszeichen ist nach den Normen des Deutschen Normenausschusses als gerade Blockschrift auszuführen. Massgebend ist das Normblatt Din Vornorm 1451. Bei der genormten Schrift beträgt die Höhe der kleinen Buchstaben $^{5}/_{7}$, die Strichstärke $^{1}/_{7}$ der Höhe der grossen Buchstaben. Zahlen haben die Höhe der grossen Buchstaben. Die grossen Buchstaben sollen nicht über 160 Millimeter und nicht unter 50 Millimeter hoch sein; entsprechend sind dann die kleinen Buchstaben nicht über 114 Millimeter und nicht unter 35 Millimeter hoch, die Strichstärke höchstens 23 Millimeter und wenigstens 7 Millimeter. Ausnahmen von diesen Normen sind auf den Mustern (Abschnitt D) besonders bestimmt.

III. Farben der Verkehrszeichen müssen den Farbnormen des Reichsausschusses für Lieferungsbedingungen (RAL) beim Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit des Deutschen Reiches entsprechen. Massgebend ist die Farbenkarte RAL 840 B 2. Als Farbtöne werden bestimmt: für rot 6, für gelb 24, für blau 32 h; für schwarz und weiss wird keine Norm festgelegt; die Normfarben sind für weiss 1, für schwarz 5 RAL 840 B 2. Pfosten (Ständer) von Verkehrszeichen sollen weiss, bei Ortstafeln und Wegweisern gelb sein.

IV. Werkstoff und Anstrich von Verkehrszeichen müssen licht- und wetterbeständig sein. Für alle Verkehrszeichen sind rückstrahlende, leuchtende oder beleuchtete Schilder zulässig; insbesondere für Warnzeichen (Bilder 1—6) ist diese Ausführung erwünscht.

II. Rodzaj.

I. Kształty i wymiary znaków komunikacyjnych muszą odpowiadać wzorom (rozdział D). Z kilku podanych wymiarów mogą być mniejsze użyte w obrębie zabudowanych części miejscowości. W wypadkach wyjątkowych mogą do drogowskazów i drogowskazów orientacyjnych użyte być wymiary ponad normę, jeżeli to na ważnych punktach dróg wskazane jest w tym celu, by z większej odległości były lepiej widoczne. Zresztą są nieznaczne odchylenia od wymiarów, które nie powodują żadnej wpadającej w oczy zmiany tarczy, przy wszystkich znakach komunikacyjnych ze szczególnych powodów dozwolone.

II. Pismo na znakach komunikacyjnych winno być wykonane według norm Niemieckiego Komitetu Normalizacyjnego prostopadłym pismem blokowym. Miarodajną jest tablica norm Din Vornorm 1451. Przy znormalizowanym piśmie wynosi wysokość małych liter $^{5}/_{7}$, grubość linij $^{1}/_{7}$ wysokości wielkich liter. Cyfry mają wysokość wielkich liter. Wielkie litery nie powinny być wyższe ponad 160 milimetrów i nie niższe poniżej 50 milimetrów; odpowiednio są więc małe litery nie wyższe niż 114 i nie niższe niż 35 milimetrów, grubość linij najwyżej 23 milimetrów, a najmniej 7 milimetrów. Wyjątki od tych norm szczegółowo ustalone są na wzorach (rozdział D).

III. Kolory znaków komunikacyjnych muszą odpowiadać normom kolorów Komitetu Rzeszy dla warunków dostaw (RAL) przy Kuratorium Rzeszy dla gospodarności Rzeszy Niemieckiej. Miarodajna jest karta kolorów RAL 840 B 2. Jako odcienie kolorów oznacza się: dla koloru czerwonego 6, dla żółtego 24, dla niebieskiego 32 h; dla koloru czarnego i białego nie ustanawia się żadnej normy. Farby znormalizowane są dla białego 1, dla czarnego 5 RAL 840 B 2. Słupy (stojaki) znaków komunikacyjnych winny być koloru białego, zaś przy tablicach z oznaczeniem miejscowości i drogowskazach koloru żółtego.

IV. Materiał i pomalowanie znaków komunikacyjnych muszą być odporne na światło i niepogodę. Dla wszystkich znaków komunikacyjnych dozwolone są tarcze odbijające, świecące lub oświetlone; w szczególności jest to pożądane dla znaków ostrzegawczych (ryciny 1—6).

III. Aufstellung und Anbringung.

I. Verkehrszeichen sind in etwa rechtem Winkel zur Verkehrsrichtung auf der rechten Seite der Strasse anzubringen, soweit nicht besondere Gründe eine andere Anbringung erfordern.

II. Die Anbringung muss durch festen Einbau erfolgen, soweit Verkehrszeichen nicht nur vorübergehend aufgestellt werden. Verkehrszeichen sind gut sichtbar anzubringen, die Unterkante von Schildern soll nicht mehr als 4,50 Meter und nicht weniger als 4,20 Meter bei Anbringung über der Fahrbahn, in der Regel etwa 1,50 Meter und nicht mehr als 2 Meter bei Anbringung neben der Fahrbahn vom Boden entfernt sein.

III. Warnzeichen sind nur an wirklich gefährlichen Stellen, innerhalb geschlossener Ortsteile nur an besonders gefährlichen Stellen, deren Gefährlichkeit schwer erkennbar ist, aufzustellen. Innerhalb geschlossener Ortsteile ist die Entfernung der Warnzeichen von den durch sie gekennzeichneten Stellen regelmässig kürzer als ausserhalb zu bemessen. Hiernach sind die Tafeln im allgemeinen 150 bis 250 Meter vor der durch sie angezeigten Gefahrstelle anzubringen; ist ausnahmsweise ein Warnzeichen in erheblich geringerer Entfernung von der Gefahrstelle aufgestellt, so ist diese Entfernung in Metern auf einer rechteckigen, weissen Tafel unter dem Warnzeichen in schwarzen Zahlen anzugeben. Muss ein Warnzeichen zur Einhaltung des nötigen Abstandes von der zu bezeichnenden Gefahrstelle (z. B. Eisenbahnübergang) vor einer Wegegabelung aufgestellt werden, so ist unter dem Zeichen eine weisse, rechteckige Tafel mit einem schwarzen Pfeil angebracht, der in die Richtung der Gefahrstelle weist. Ist das Zeichen „Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!" (Bild 30) aufgestellt, so wird die Nähe einer Kreuzung nicht ausserdem durch das Zeichen „Kreuzung" (Bild 4) angezeigt. Das gleiche gilt in der Regel, wenn durch „Vor-Wegweiser" (Bilder 46 bis 51) auf eine Kreuzung hingewiesen wird. Warnzeichen für Eisenbahnübergänge sind nicht aufzustellen, wo Anschlussgleise, Feldbahnen oder nicht durch Maschinenkraft bewegte Schienenfahrzeuge Strassen kreuzen. Wo Strassenbahnen, die ausserhalb des Verkehrsraumes der öffentlichen Strasse liegen, Strassen kreuzen, sind Warnzeichen für Eisenbahnübergänge anzubringen, nicht dagegen an Wegübergängen auf Bahnabschnitten, die aus örtlichen Gründen nur kurze Strecken ausserhalb der Strasse verlaufen.

IV. Warnzeichen für Eisenbahnübergänge in Schienenhöhe in Verbindung mit Baken (Bilder 7 bis 10) sind nach den unter Ia Abs. 3 gegebenen Vorschriften aufzustellen. Die Aufstellung ist zunächst auf Gouvernementsstrassen beschränkt; auf Distrikts- und Bezirksstrassen ist sie nach später zu erlassenden Weisungen durchzuführen. Wo Baken noch nicht aufgestellt sind, werden die Warnzeichen nach Bild 5 oder 6 vor Eisenbahnübergängen in Schienenhöhe nach den Vorschriften unter III Abs. 1 bis Abs. 3 angebracht.

V. Vorfahrtregelnde Zeichen (§ 13) sind

1. das Gouvernementsstrassen - Nummernschild (Bild 44);
2. das Zeichen „Ring- oder Sammelstrassen für Fernverkehr" (Bild 45);

III. Postawienie i umieszczenie.

I. Znaki komunikacyjne należy umieszczać mniej więcej pod prostym kątem do kierunku ruchu po prawej stronie drogi, o ile szczególne powody nie wymagają innego umieszczenia.

II. O ile znaków komunikacyjnych nie ustawia się tylko przejściowo, to umieszczenie ich dokonane być musi przez trwałe wbudowanie. Znaki komunikacyjne należy tak umieszczać, aby były dobrze widoczne, dolna krawędź tarcz powinna być oddalona od ziemi nie więcej niż 4,50 metra i nie mniej niż 4,20 metra przy umieszczeniu ponad jezdnią, w regule zaś około 1,50 metra i nie więcej, niż 2 metry przy umieszczeniu obok jezdni.

III. Znaki ostrzegawcze należy ustawiać tylko w miejscach rzeczywiście niebezpiecznych, a w obrębie zabudowanych części miejscowości tylko na szczególnie niebezpiecznych miejscach, których niebezpieczeństwo jest trudno spostrzegalne. W obrębie zabudowanych części miejscowości należy odległość znaków ostrzegawczych od oznaczonych nimi miejsc z reguły odmierzyć krótszą niż poza ich obrębem. Wobec tego należy umieszczać tablice na ogół 150 do 250 metrów przed oznaczonym nimi miejscem niebezpiecznym; jeżeli wyjątkowo ustawiono znak ostrzegawczy w znacznie mniejszym oddaleniu od miejsca niebezpiecznego, to należy tę odległość w metrach podać czarnym pismem na prostokątnej białej tablicy pod znakiem ostrzegawczym. Jeżeli znak ostrzegawczy musi być ustawiony dla utrzymania koniecznego odstępu od oznaczyć się mającego miejsca niebezpiecznego (np. przejazd kolejowy) przed rozwidleniem dróg, to pod znakiem jest umieszczona prostokątna tablica z czarną strzałą, która wskazuje w kierunku miejsca niebezpiecznego. Jeżeli ustawiony jest znak „Przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej"! (rycina 30), to nie oznacza się bliskości skrzyżowania ponadto znakiem „skrzyżowanie" (rycina 4). To samo obowiązuje z reguły, jeżeli przez „drogowskaz orientacyjny" (ryciny 46 do 51) wskazuje się na skrzyżowanie. Znaków ostrzegawczych dla przejazdów kolejowych ustawiać nie należy, gdzie tory bocznicowe, kolejki polne lub pojazdy na szynach, nie poruszane siłą maszyn, krzyżują drogi. Tam gdzie tramwaje, kursujące poza przestrzenią komunikacyjną dróg publicznych, krzyżują drogi, należy umieścić znaki ostrzegawcze dla przejazdów kolejowych; natomiast nie umieszcza się ich przy przejściach drogowych przez odcinki kolejowe, które z powodów terenowych przebiegają poza drogą tylko w krótkich odcinkach.

IV. Znaki ostrzegawcze dla przejazdów kolejowych w poziomie szyn w połączeniu z słupkami (ryciny 7 do 10) należy ustawić według przepisów, podanych pod I a ust. 3. Ustawianie ich ogranicza się na razie do dróg gubernatorskich; na drogach okręgowych i powiatowych należy ustawianie przeprowadzić według później wydać się mających przepisów. Gdzie jeszcze słupków nie ustawiono, umieszcza się znaki ostrzegawcze według rycin 5 lub 6 przed przejazdami kolejowymi w poziomie szyn według przepisów pod III ust. 1 do 3.

V. Znakami regulującymi pierwszeństwo przejazdu (§ 13) są:

1. tabliczka numerowa dróg gubernatorskich (rycina 44);
2. znak „Punkty węzłowe lub drogi zbiorowe dla ruchu dalekobieżnego" (rycina 45);

3. das Zeichen „Hauptverkehrsstrasse“ (Bild 52);

4. das Zeichen „Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!“ (Bild 30).

Als Hinweise auf die in der Hauptstrasse bestehende Vorfahrt sind die Zeichen zu den Nummern 1 bis 3 (Bilder 44, 45 und 52) in etwa rechtem Winkel zur Verkehrsrichtung der Hauptstrasse auf der rechten Seite, in der Regel hinter der Kreuzung oder Einmündung von Nebenstrassen, so aufzustellen, dass sie für den Verkehr auf der Hauptstrasse gut sichtbar sind. Die Nummernschilder der Gouvernementsstrassen (Bild 44) sind ausserhalb geschlossener Ortschaften an den Wegweisern, Ortstafeln, Steinen und sonstigen geeigneten Stellen anzubringen. Darüber hinaus sind die Nummernschilder an den Einmündungen von Nebenstrassen in Gouvernementsstrassen in etwa rechtem Winkel zur Verkehrsrichtung der Nebenstrassen auch so aufzustellen, dass sie von der Nebenstrasse aus wahrgenommen werden können. Die negative Kennzeichnung der Vorfahrt durch das Zeichen „Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!“ (Bild 30) ist innerhalb geschlossener Ortschaften an allen Kreuzungen nicht vorfahrtberechtigter Strassen mit Hauptstrassen oder an Einmündungen in diese durchzuführen. Das Zeichen ist in der nichtvorfahrtberechtigten Strasse etwa im rechten Winkel zur Verkehrsrichtung in einer Entfernung von nicht mehr als 25 Meter vor der Kreuzung oder Einmündung aufzustellen. Ausserhalb geschlossener Ortschaften ist das Zeichen „Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!“ (Bild 30) in einer Entfernung von nicht mehr als 150 Meter und nur dann aufzustellen, wenn es aus Gründen der Verkehrssicherheit notwendig ist. Wenn sich zwei Hauptstrassen kreuzen, hat die Verkehrspolizeibehörde zu entscheiden, welcher der beiden Strassen wegen ihrer geringeren Verkehrsbedeutung oder aus Gründen der Verkehrssicherheit die Vorfahrt zu nehmen ist. Dies gilt sowohl innerhalb wie ausserhalb geschlossener Ortschaften.

VI. Hinweiszeichen für „Hilfsposten“ (Bild 34) sind grundsätzlich nur an den Hilfsstellen oder in deren Nähe anzubringen.

VII. Hinweiszeichen für Laternen, die nicht die ganze Nacht über brennen (Bild 35), sind in Form eines rund um den Laternenpfahl laufenden Ringes in Höhe von 1,50 Meter bis 1,80 Meter anzubringen oder aufzumalen. Bei Laternen an Überspannungen ist ein dem Ring entsprechendes Schild (Bild 36) an geeigneten Stellen zu beiden Seiten der Strasse (z. B. Hauswandungen, Gartenzäunen, vorhandenen oder besonders zu errichtenden Pfählen oder Masten) anzubringen. In dem roten Feld des Ringes oder Schildes kann der Zeitpunkt (24-Stunden-Berechnung) des Verlöschens der Laterne in weisser Schrift kenntlich gemacht werden.

VIII. Ortstafeln (Bilder 37 und 38) sind nur an den Grenzen der geschlossenen Ortsteile aufzustellen.

IX. Wegweiser (Bilder 39 bis 43), welche die gerade Fortsetzung einer Strasse anzeigen, sind so weit (um etwa 30 Grad) zur Strasse einzudrehen, dass sie gut sichtbar sind. Zum Anzeigen jeder Richtung ist ein besonderes Schild anzubringen. Die Wegweiser an einer Strassenkreuzung sind nach Möglichkeit an einer Stelle so zu vereinigen, dass sie von allen Seiten sichtbar sind.

3. znak „Główna droga komunikacyjna“ (rycina 52);

4. znak „Przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej“ (rycina 30).

Jako wskazania na pierwszeństwo przejazdu, istniejące na głównej drodze, należy znaki do numerów 1 do 3 (ryciny 44, 45 i 52) ustawić po prawej stronie, mniej więcej pod kątem prostym do kierunku ruchu drogi głównej, z reguły poza skrzyżowaniem lub poza wylotem dróg bocznych w ten sposób, żeby były dobrze widoczne dla ruchu na drodze głównej. Tabliczki numerowe dróg gubernatorskich (rycina 44) należy poza zabudowanymi miejscowościami umieszczać na drogowskazach, tablicach z oznaczeniem miejscowości, kamieniach i na innych nadających się miejscach. Ponadto należy tabliczki numerowe przy wylotach dróg bocznych do gubernatorskich również ustawić mniej więcej pod kątem prostym do kierunku ruchu dróg bocznych tak, by można je było zauważyć z drogi bocznej. Negatywne oznaczenie pierwszeństwa przejazdu przez znak „Przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej!“ (rycina 30) należy w obrębie zabudowanych miejscowości przeprowadzić na wszystkich skrzyżowaniach dróg, nie uprawnionych do pierwszeństwa przejazdu, z głównymi drogami lub na wylotach do nich. Znak należy ustawić na drodze, nie uprawnionej do pierwszeństwa przejazdu, mniej więcej pod kątem prostym do kierunku ruchu w nie przekraczającym 25 metrów oddaleniu od skrzyżowania lub wylotu. Poza zabudowanymi miejscowościami należy znak „Przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej!“ (rycina 30) ustawiać w nie przekraczającym 150 m oddaleniu i tylko wówczas, jeżeli to ze względu na bezpieczeństwo ruchu jest konieczne. W razie krzyżowania się dwóch dróg głównych winna władza policji ruchu drogowego rozstrzygnąć, której z obu dróg z powodu jej mniejszego znaczenia komunikacyjnego lub ze względu na bezpieczeństwo ruchu należy pierwszeństwa przejazdu odmówić. To obowiązuje tak w obrębie jak i poza obrębem zabudowanych miejscowości.

VI. Znaki wskaźnikowe dla „placówki pierwszej pomocy“ (rycina 34) należy zasadniczo umieszczać tylko na placówkach opatrunkowych lub w ich pobliżu.

VII. Znaki wskaźnikowe dla latarń, nie świecących się przez całą noc (rycina 35), należy umieścić lub wymalować w formie pierścienia, biegnącego dokoła słupa latarnianego w wysokości od 1,50 do 1,80 m. Przy latarniach na przewieszeniach należy odpowiednią pierścieniowi tablicę (rycina 36) umieścić na nadających się miejscach po obu stronach drogi (np. na ścianach domu, parkanach ogrodowych, na istniejących lub specjalnie ustawić się mających słupach albo masztach). W czerwonym polu pierścienia lub tablicy może być uwidoczniony pismem koloru białego czas (24-godzinne obliczenie) zgaszenia latarni.

VIII. Tablice z oznaczeniem miejscowości (ryciny 37 i 38) należy ustawić tylko na granicach zabudowanych części miejscowości.

IX. Drogowskazy (ryciny 39 do 43), które wskazują bezpośredni dalszy ciąg drogi, należy tak zwrócić (mniej więcej o 30 stopni) do drogi, by były dobrze widoczne. Dla wykazania każdego kierunku należy umieścić osobną tablicę. Drogowskazy na skrzyżowaniu dróg należy w miarę możności na jednym miejscu tak połączyć, by były widoczne ze wszystkich stron.

X. Vor-Wegweiser (Bilder 46 bis 51) sollen an Gouvernementsstrassen in einer Entfernung von 150 bis (regelmässig) 250 Meter vor verkehrswichtigen Abzweigungen, Kreuzungen oder Gabelungen von Strassen aufgestellt werden, innerhalb geschlossener Ortsteile jedoch nur, wo die Sicherheit und Leichtigkeit des Verkehrs es dringend erfordern. Innerhalb geschlossener Ortsteile können die Entfernungen geringer sein. Das Warnzeichen „Kreuzung" (Bild 4), falls ausnahmsweise notwendig, und das Gebotszeichen „Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!" (Bild 30) sind gegebenenfalls über den Vor-Wegweisern an den gleichen Pfosten anzubringen.

B. Sperrzeug und Kennzeichnungsgerät bei Arbeiten auf öffentlichen Strassen.

I. Absperrung und Kennzeichnung von Arbeitsstellen.

I. Unmittelbar vor und hinter Arbeitsstellen ist die Strasse soweit wie nötig durch rot und weiss gestreifte Schranken abzusperren. Die Sperrschranken sind bei Dunkelheit oder starkem Nebel durch rotes Licht ausreichend kenntlich zu machen; in der Nähe von Bahnanlagen ist eine Gefahr der Verwechslung mit Eisenbahnsignalen auszuschliessen.

II. Vor Arbeitsstellen auf nicht völlig für den Verkehr gesperrten Strassen ist das allgemeine Warnzeichen (Bild 1) aufzustellen. Ist ein Teil der Strasse nicht gesperrt, so ist durch einen Richtungspfeil (Bilder 24 bis 27) über den Sperrschranken auf diesen Teil der Strasse hinzuweisen, wenn nicht nur die Durchfahrt von Schienenfahrzeugen gestattet ist. Nötigenfalls, insbesondere bei Ausschachtungen, ist die Arbeitsstelle gegen den für den Verkehr nicht gesperrten Teil der Strasse auch seitlich abzusperren oder kenntlich zu machen.

III. Wird die Strassendecke nicht in grösserem Umfang aufgebrochen, so braucht die Arbeitsstelle nicht durch Schranken abgesperrt zu werden, wenn sie durch allgemeine Warnzeichen (Bild 1, jedoch genügt eine Seitenlänge von 300 bis 400 Millimeter), bei Dunkelheit oder starkem Nebel durch rote Lampen und Beleuchtung des allgemeinen Warnzeichens nach allem Seiten hin so gekennzeichnet wird, dass die Sicherheit des Verkehrs und der Arbeiter gewährleistet ist. Werden nur kleine Arbeiten ausgeführt, so genügt bei Tage ein vor die Arbeitsstelle gestelltes Fahrzeug mit einer roten Fahne oder eine ähnliche einfache Kennzeichnung. Bei Arbeiten auf Gehwegen kann von der Absperrung abgesehen werden, wenn keine Ausschachtungen von erheblicher Tiefe vorgenommen werden.

II. Verkehrsregelung bei halbseitigen Strassensperrungen.

Bei vorübergehender halbseitiger Sperrung von Strassen infolge Bauarbeiten ist eine besondere Regelung des Fahrzeugverkehrs zu treffen, wenn es wegen der Stärke des Verkehrs oder der Unübersichtlichkeit der Wegestellen zur schnellen und reibungslosen Verkehrsabwicklung notwendig ist. Die Regelung erfolgt in der Weise, dass die Durchfahrt abwechselnd von der einen und der anderen Seite durch drehbare Scheibensignale (Bilder 53 und 54) freigegeben und gesperrt wird. Die eine Seite der kreisrunden Scheibe ist einfarbig grün (Normalfarbe 27 der Farbkarte RAL 840 B 2), die andere Seite trägt das Verbotszeichen nach Bild 12 in einer der Scheibe entsprechenden Grösse. Wo die Sichtverhältnisse es zulassen, ge-

X. Drogowskazy orientacyjne (ryciny 46 do 51) winny być ustawione przy drogach gubernatorskich w odległości od 150 do (regularnie) 250 m przed ważnymi dla ruchu odgałęzieniami, przed skrzyżowaniami lub rozwidleniami dróg, w obrębie zabudowanych części miejscowości jednak tylko tam, gdzie bezpieczeństwo i łatwość ruchu koniecznie tego wymaga. W obrębie zabudowanych części miejscowości mogą być odległości mniejsze. Znak ostrzegawczy „skrzyżowanie" (rycina 4), jeśli jest wyjątkowo konieczny i znak nakazujący „Przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej!" (rycina 30) należy w danym razie umieścić ponad drogowskazami orientacyjnymi na tych samych słupach.

B. Przyrządy do zamykania i sprzęt do oznaczenia robót na drogach publicznych.

I. Zamknięcie i oznaczenie miejsc robót.

I. Bezpośrednio przed i po miejscach robót należy drogę tak daleko zamknąć za pomocą zapór o czerwonych i białych pasach, jak tego konieczność wymaga. Zapory winny być przy nastaniu ciemności lub silnej mgły dostatecznie uwidocznione za pomocą czerwonego światła; w pobliżu urządzeń kolejowych należy wykluczyć niebezpieczeństwo pomyłki przez przyjęcie ich za sygnały kolejowe.

II. Przed miejscami robót na drogach nie całkowicie zamkniętych dla ruchu, należy ustawić ogólny znak ostrzegawczy (rycina 1). Jeżeli część drogi nie jest zamknięta, należy za pomocą strzały wskazującej kierunek (ryciny 24 do 27) ponad zaporami wskazać na tę część drogi, jeżeli nie tylko pojazdom na szynach dozwolony jest przejazd. W razie potrzeby, w szczególności przy robotach ziemnych, należy miejsce robót po stronie części drogi nie zamkniętej dla ruchu zamknąć lub uwidocznić również z boku.

III. Jeżeli nawierzchni drogi nie rozbiera się w większym rozmiarze, to miejsca robót nie potrzeba zamykać zaporami, o ile się je wszechstronnie tak oznaczy za pomocą ogólnych znaków ostrzegawczych (rycina 1, wystarczy jednak długość boczna od 300 do 400 mm), a przy nastaniu ciemności i silnej mgły za pomocą czerwonych lamp i oświetlenia ogólnego znaku ostrzegawczego na wszystkie strony tak, by bezpieczeństwo ruchu i robotników było zapewnione. Jeżeli się wykonuje tylko roboty małe, wystarczy za dnia przed miejscem robót ustawiony pojazd z czerwoną chorągiewką lub temu podobne zwykłe oznaczenie. Przy robotach na drogach dla ruchu osób pieszych można zaniechać zamknięcia, o ile nie dokonuje się wykopów o znacznej głębokości.

II. Uregulowanie ruchu przy półstronnych zamknięciach dróg.

Przy przejściowym półstronnym zamknięciu dróg z powodu robót budowlanych należy specjalnie uregulować ruch pojazdów, o ile to z powodu nasilenia ruchu lub niewidocznych z oddali miejsc drogowych konieczne jest dla szybkiego i gładkiego odbywania ruchu. Uregulowanie odbywa się w ten sposób, że na przemian z jednej lub drugiej strony zezwala się na przejazd lub go się zamyka za pomocą obracalnych tarcz sygnałowych (rycina 53 i 54). Jedna strona okrągłej tarczy w kształcie koła jest jednokolorowo zielona (normalny kolor 27 karty kolorów RAL 840 B 2), zaś na odwrotnej stronie znajduje się znak zakazujący według ryciny 12 w wielkości, odpowiadającej tarczy. Gdzie warunki wi-

nügt die Aufstellung eines Scheibensignals, sonst ist je ein Signal am Anfang und am Ende der Sperrstrecke erforderlich. Im letzteren Falle muss die Verständigung der beiden Bedienungsleute sichergestellt sein. Zur besseren Erkennbarkeit der Signalscheibe darf ihr Durchmesser abweichend von den sonst festgesetzten Massen bis zu 800 Millimeter betragen. Bei Dunkelheit oder starkem Nebel sind die Signalscheiben durch weisses oder gelbes Licht zu beleuchten; die Verwendung grünen oder roten Lichts zur Durchführung der Verkehrsregelung ist unzulässig.

III. Kennzeichnung von gesperrten Strassen und Umleitungen.

Die Strassensperrungen sind durch runde Verbotsschilder (Bild 11) zu bezeichnen. An der Abzweigung eines Umleitungswegs ist eine Tafel (Bild 11) mit der Aufschrift „Strasse nach... (Name des nächsten verkehrswichtigen Ortes) zwischen km ... und km ... gesperrt" aufzustellen. Ausserdem ist an der Abzweigungsstelle eine Wegweisertafel anzubringen mit der Aufschrift „Umleitung des .... (hier ist die Verkehrsart anzugeben, z. B. „des Fern- oder Kraftfahrzeugverkehrs" oder insbesondere auch des „Durchgangsverkehrs" oder „Gesamtverkehrs") nach .... (Name des nächsten verkehrswichtigen Ortes) über .... (hier ist die Länge des Umleitungsweges in Kilometern anzugeben)" und darunter, wenn die Fahrtrichtung aus verkehrspolizeilichen Gründen zwingend vorgeschrieben wird, ein Richtungspfeil (Bild 55). Der Umleitungsweg ist in seinem Verlauf durch Wegweiser mit der Aufschrift „Umleitung" (Bild 56) ausreichend kenntlich zu machen. Bei Sperrungen von Gouvernementsstrassen sind ferner besondere Tafeln mit einer Skizze der gesperrten Strassenstrecke und der Umleitungswege (Bild 57) aufzustellen. Die gesperrte Strecke ist darauf rot, die übrige Skizze schwarz auf weissem Grunde darzustellen. Die Tafeln sind sicher — etwa auf abgesteiftem Gestell — zu befestigen (Bild 58). Die Aufstellung dieser Tafeln wird auch auf allen übrigen Strassen empfohlen. Wo Tafeln nach Bild 57 aufgestellt sind, bedarf es einer Aufstellung der Scheibe nach Bild 11 mit dem besonderen Text nicht. Auf der Wegweisertafel (Bild 55) kann in diesen Fällen die vorgesehene besondere Aufschrift durch die einfache Aufschrift „Umleitung" ersetzt werden.

C. Signaleinrichtungen und sonstige Einrichtungen zur Verkehrsregelung.

Weitere Anordnungen über die einheitliche Ausgestaltung von Signaleinrichtungen zur Regelung des Verkehrs sowie sonstiger Einrichtungen, Anlagen und Massnahmen, die der Sicherheit und Leichtigkeit des Verkehrs dienen, bleiben vorbehalten.

D. Abbildungen von Verkehrszeichen
(siehe Tafelanhang).

Übersicht.

I. Warnzeichen.

Bild	1	Allgemeine Gefahrstelle
„	2	Querrinne
„	3	Kurve
„	4	Kreuzung
„	5	Beschrankter Eisenbahnübergang
„	6	Unbeschrankter Eisenbahnübergang
Bilder	7—10	Kennzeichen für Eisenbahnübergänge in Schienenhöhe

działności na to zezwalają, wystarczy postawienie jednej tarczy sygnałowej, zresztą jest wymagany sygnał na początku i na końcu zamkniętego odcinka. W tym ostatnim wypadku musi być zapewniona możność porozumiewania się obu ludzi obsługujących. Celem lepszego rozpoznania tarczy sygnałowej, może jej średnica w odchyleniu od zresztą ustalonych wymiarów wynosić aż do 800 mm. Przy nastaniu ciemności lub silnej mgły należy tarcze sygnałowe oświetlać białym lub żółtym światłem; używanie zielonego lub czerwonego światła w celu przeprowadzenia uregulowania ruchu jest nie dopuszczalne.

III. Oznaczenie dróg zamkniętych i objazdów.

Zamknięcia dróg należy oznaczać za pomocą okrągłych tarcz zakazujących (rycina 11). Przy odgałęzieniu drogi objazdowej należy ustawić tablicę (rycina 11) o napisie „Droga do.... (nazwa najbliższej ważnej dla ruchu miejscowości) między km.... a km.... zamknięta". Oprócz tego należy umieścić drogowskaz z napisem „Objazd dla.... (tu należy podać rodzaj komunikacji, np. „dla ruchu dalekobieżnego lub pojazdów mechanicznych" albo w szczególności również dla „ruchu tranzytowego" lub dla „wszelkiego ruchu") do.... (nazwa najbliższej ważnej dla ruchu miejscowości) przez.... (tu należy podać w km długość drogi objazdowej)", a poniżej strzałę wskazującą kierunek (rycina 55), jeżeli kierunek jazdy ze względów policyjno-komunikacyjnych jest przymusowo przepisany. Drogę objazdową należy w jej przebiegu wystarczająco oznaczyć drogowskazami o napisach „Objazd" (rycina 56). Przy zamknięciach dróg gubernatorskich należy prócz tego ustawić specjalne tablice z szkicem zamkniętego odcinka drogowego i dróg objazdowych (rycina 57). Na nim winien być przedstawiony odcinek zamknięty kolorem czerwonym, pozostały szkic kolorem czarnym na białym tle. Tablice winny być przymocowane trwale, możliwie na podpartym stojaku (rycina 58). Również na wszystkich innych drogach zaleca się ustawienie tych tablic. Tam, gdzie ustawione są tablice według ryciny 57, nie jest już potrzebne ustawienie tarcz według ryciny 11 z specjalnym tekstem. W tych wypadkach może na drogowskazie (rycina 55) prosty napis „Objazd" zastąpić przepisany napis specjalny.

C. Urządzenia sygnałowe i inne urządzenia dla uregulowania ruchu.

Zastrzega się wydanie dalszych zarządzeń w sprawie jednolitego wyglądu urządzeń sygnałowych dla uregulowania ruchu, jako też innych urządzeń, instalacyj i środków, które służą bezpieczeństwu i łatwości ruchu.

D. Ryciny znaków komunikacyjnych
(patrz załącznik z tablicami).

Przegląd.

I. Znaki ostrzegawcze.

Rycina	1	Ogólne niebezpieczne miejsce
„	2	poprzeczny ściek
„	3	zakręt
„	4	skrzyżowanie
„	5	zamykany przejazd kolejowy
„	6	niezamykany przejazd kolejowy
Ryciny	7—10	znaki rozpoznawcze dla przejazdów kolejowych w poziomie szyn.

II. Gebots- und Verbotszeichen.

Bild	11	Verkehrsverbot für Fahrzeuge aller Art
„	12	Verbot einer Fahrtrichtung oder Einfahrt
„	13	Verkehrsverbot für Kraftwagen
„	14	Verkehrsverbot für Krafträder
Bilder	15 u. 16	Verkehrsverbot an Sonn- u. Feiertagen
Bild	17	Gebot für Radfahrer, Verbot für alle anderen Verkehrsteilnehmer, den bezeichneten Weg oder Strassenteil zu benutzen
„	18	Verkehrsverbot für Fahrzeuge über ein bestimmtes Gesamtgewicht
„	19	Verkehrsverbot für Fahrzeuge über eine bestimmte Breite
„	20	Verkehrsverbot für Fahrzeuge über eine bestimmte Höhe
„	21	Verbot der Überschreitung bestimmter Fahrgeschwindigkeiten
„	22	Halteverbot
„	23	Parkverbot
„	24	vorgeschriebene Fahrtrichtung: „Rechts"
„	25	vorgeschriebene Fahrtrichtung: „Geradeaus"
„	26	vorgeschriebene Fahrtrichtung: „Rechts abbiegen"
„	27	vorgeschriebene Fahrtrichtung: „Rechts abbiegen oder geradeaus"
„	28	Einbahnstrasse
„	29	Haltzeichen an Zollstellen
„	30	Vorfahrt auf der Hauptstrasse achten!
„	31	Droschkenplatz

III. Hinweiszeichen.

Bild	32	Parkplatz
„	33	Vorsichtszeichen
„	34	Hilfsposten
Bilder	35 u. 36	Zeichen für Laternen, die nicht die ganze Nacht über brennen
„	37 u. 38	Ortstafel (Vorder- und Rückseite)
„	39—41	Wegweiser für Gouvernementsstrassen
Bild	42	Wegweiser für sonstige befestigte Strassen
„	43	Wegweiser für unbefestigte Strassen
„	44	Gouvernementsstrassen - Nummernschild
„	45	Zeichen für Ring- oder Sammelstrassen für Fernverkehr
Bilder	46—51	Vor-Wegweiser
Bild	52	Zeichen für Hauptverkehrsstrassen

IV. Zeichen zur Leitung des Verkehrs bei Strassensperrungen.

Bilder	53 u. 54	Signalscheiben auf Drehgestellen zur Verkehrsregelung bei halbseitigen Sperrungen
„	55 u. 56	Wegweiser für Umleitungen (mit und ohne Umleitungspfeil)
„	57 u. 58	Tafel für Umleitung des Verkehrs auf Gouvernementsverkehrsstrassen.

II. Znaki nakazujące i zakazujące.

Rycina	11	zakaz przejazdu dla wszelkich pojazdów
„	12	zakaz kierunku jazdy lub wjazdu
„	13	zakaz przejazdu dla samochodów
„	14	zakaz przejazdu dla motocykli
Ryciny	15 i 16	zakaz przejazdu w niedziele i dni świąteczne
Rycina	17	nakaz dla rowerzystów, zakaz używania oznaczonej drogi lub jej części dla wszystkich innych uczestników ruchu
„	18	zakaz przejazdu dla pojazdów o ciężarze ogólnym ponad określoną normą
„	19	zakaz przejazdu dla pojazdów o szerokości ponad określoną normę
„	20	zakaz przejazdu dla pojazdów o wysokości ponad określoną normę
„	21	zakaz przekraczania określonych szybkości jazdy
„	22	zakaz zatrzymywania się
„	23	zakaz postoju
„	24	obowiązujący kierunek jazdy: „w prawo"
„	25	obowiązujący kierunek jazdy: „wprost"
„	26	obowiązujący kierunek jazdy: „skręcać w prawo"
„	27	obowiązujący kierunek jazdy: „skręcać w prawo lub wprost"
„	28	ulica jednokierunkowa
„	29	znak zatrzymywania się na placówkach celnych
„	30	przestrzegać pierwszeństwa przejazdu na drodze głównej!
„	31	postój dorożek

III. Znaki wskaźnikowe.

Rycina	32	Miejsce postoju
„	33	znak zalecający ostrożność
„	34	placówka pierwszej pomocy
ryciny	35—36	znaki dla latarń, nie świecących się przez całą noc
„	37—38	tablica z oznaczeniem miejscowości (strona przednia i odwrotna)
„	39—41	drogowskazy dla dróg gubernatorskich
rycina	42	drogowskazy dla innych dróg utrwalonych
„	43	drogowskazy dla dróg nieutrwalonych
„	44	tabliczka numerowa dróg gubernatorskich
„	45	znak dla punktów węzłowych lub dróg zbiorowych dla ruchu dalekobieżnego
ryciny	46—51	drogowskazy orientacyjne
rycina	52	znaki dla głównych dróg komunikacyjnych

IV. Znaki celem kierowania ruchu przy zamknięciach dróg.

ryciny	53 i 54	tarcze sygnałowe na stojakach obrotowych celem regulowania ruchu przy zamknięciach półstronnych
„	55 i 56	drogowskazy dla pojazdów (z strzałką objazdową i bez niej)
„	57 i 58	tablica dla objazdu dla ruchu na drogach gubernatorskich.

I. Warnzeichen (Bilder 1 bis 10)

I. Znaki ostrzegawcze (Ryciny 1 do 10)

Bild 1 — Ryc. 1

Allgemeine Gefahrstelle
Ogólne niebezpieczne miejsce

Bild 2 — Ryc. 2

Querrinne
Poprzeczny ściek

Bild 3 — Ryc. 3

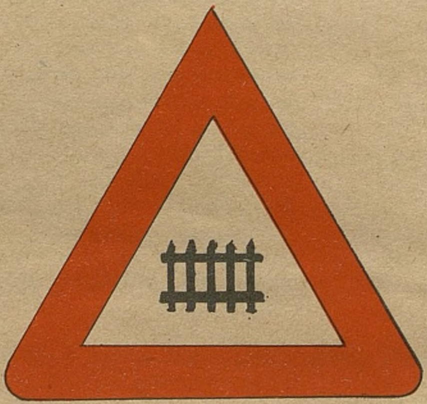
Kurve — Zakręt

Bild 4 — Ryc. 4

Kreuzung — Skrzyżowanie

Bild 5 — Ryc. 5

Beschrankter Eisenbahnübergang
Zamykany przejazd kolejowy

Bild 6 — Ryc. 6

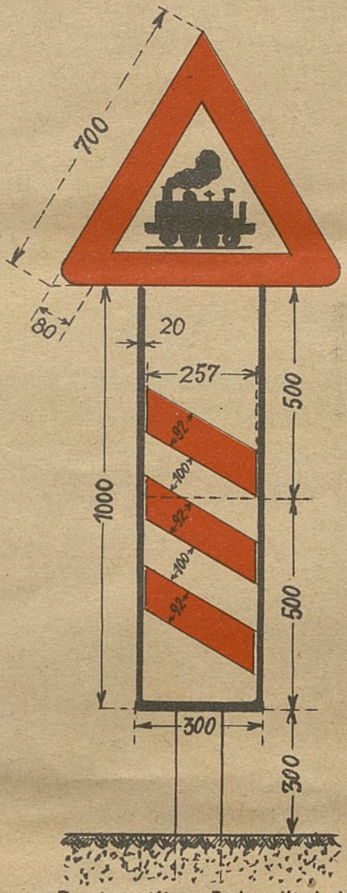
Unbeschrankter Eisenbahnübergang
Niezamykany przejazd kolejowy

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Kennzeichen für Eisenbahnübergänge in Schienenhöhe (Bilder 7 bis 10)

Znaki rozpoznawcze dla przejazdów kolejowych w poziomie szyn (Ryciny 7 do 10)

Bild 7 — Ryc. 7

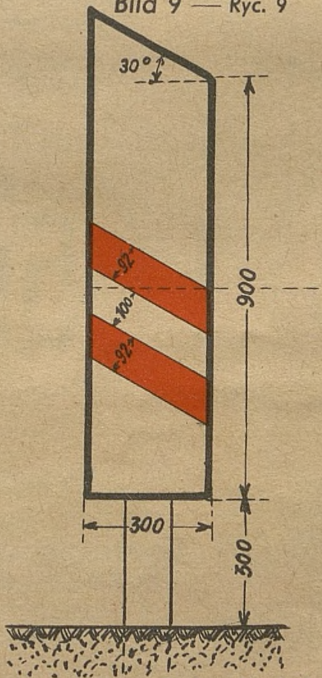
Dreistreifige Bake (links)
vor unbeschranktem Übergang
Słupek o trzech paskach (w lewo)
przed niezamykanym przejazdem

Bild 8 — Ryc. 8

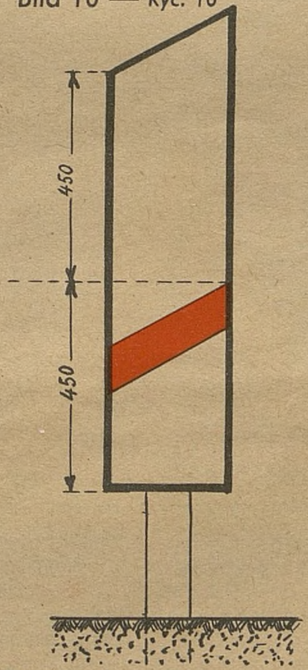
Dreistreifige Bake (rechts)
vor beschranktem Übergang
Słupek o trzech paskach (w prawo)
przed zamykanym przejazdem

Bild 9 — Ryc. 9

Zweistreifige Bake (links)
Słupek o dwóch paskach (w lewo)

Bild 10 — Ryc. 10

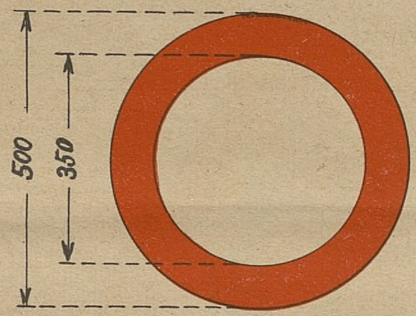
Einstreifige Bake (rechts)
Słupek o jednym pasku (w prawo)

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

II. Gebots- und Verbotszeichen (Bilder 11 bis 31)

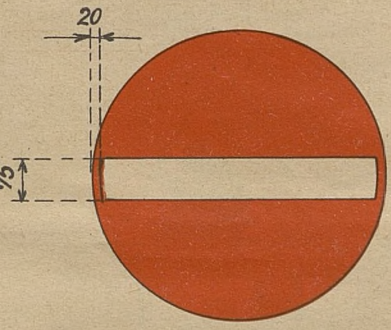
II. Znaki nakazujące i zakazujące (Ryciny 11 do 31)

Bild 11 — Ryc. 11

Verkehrsverbot für Fahrzeuge aller Art
Zakaz przejazdu dla wszelkich pojazdów

Bild 12 — Ryc. 12

Verbot einer Fahrtrichtung oder Einfahrt
Zakaz kierunku jazdy lub wjazdu

Bild 13 — Ryc. 13

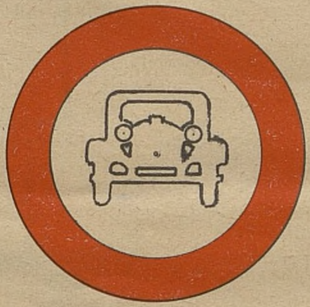
Verkehrsverbot für Kraftwagen
Zakaz przejazdu dla samochodów

Bild 14 — Ryc. 14

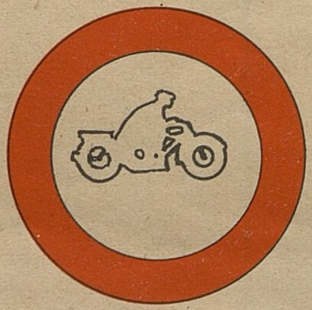
Verkehrsverbot für Krafträder
Zakaz przejazdu dla motocykli

Bild 15 — Ryc. 15

Verkehrsverbot an Sonn- und Feiertagen
Zakaz przejazdu w niedziele i dni świąteczne

Bild 16 — Ryc. 16

Verkehrsverbot an Sonn- und Feiertagen
Zakaz przejazdu w niedziele i dni świąteczne

Bild 17 — Ryc. 17

Gebot für Radfahrer
Verbot für alle andern Verkehrsteilnehmer, den bezeichneten Weg oder Straßenteil zu benutzen
Nakaz dla rowerzystów
Zakaz używania oznaczonej drogi lub jej części dla wszystkich innych uczestników ruchu

Bild 18 — Ryc. 18

Verkehrsverbot für Fahrzeuge über ein bestimmtes Gesamtgewicht
Zakaz przejazdu dla pojazdów o ciężarze ogólnym ponad określoną normę

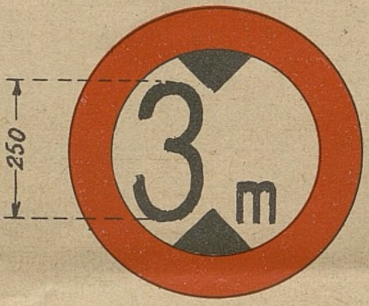
Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Bild 19 — Ryc. 19

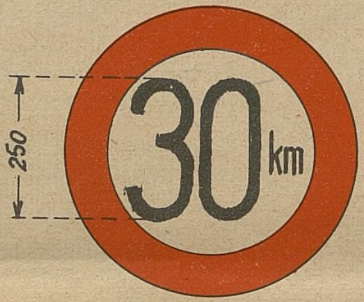
Verkehrsverbot für Fahrzeuge über eine bestimmte Breite (z. B. 2 m, 2,25 m u. s. w.)
Zakaz przejazdu dla pojazdów o szerokości ponad określoną normę (np. 2 m, 2,25 m itd.)

Bild 20 — Ryc. 20

Verkehrsverbot für Fahrzeuge über eine bestimmte Höhe (z. B. 3 m, 3,20 m u. s. w.)
Zakaz przejazdu dla pojazdów o wysokości ponad określoną normę (np. 3 m, 3,20 m itd.)

Bild 21 — Ryc. 21

Verbot der Überschreitung bestimmter Fahrgeschwindigkeiten (z. B. 30 km, 40 km u. s. w. je Stunde)
Zakaz przekraczania określonych szybkości jazdy (np. 30 km, 40 km itd. na godzinę)

Bild 22 — Ryc. 22

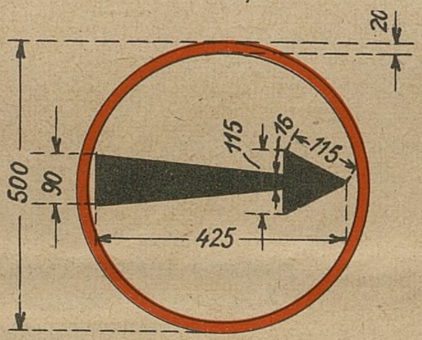
Halteverbot
Zakaz zatrzymywania się

Bild 23 — Ryc. 23

Parkverbot
Zakaz postoju

Bild 24 — Ryc. 24

Vorgeschriebene Fahrtrichtg: Rechts
Obowiązujący kierunek jazdy: w prawo

Bild 25 — Ryc. 25

Vorgeschriebene Fahrtrichtg: Geradeaus
Obowiązujący kierunek jazdy: wprost

Bild 26 — Ryc. 26

Vorgeschriebene Fahrtrichtg: Rechts abbiegen
Obowiązujący kierunek jazdy: skręcać w prawo

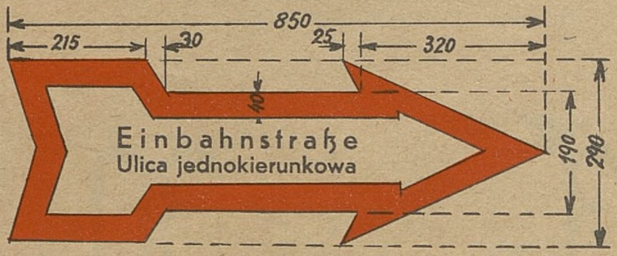
Bild 27 — Ryc. 27

Vorgeschriebene Fahrtrichtg: Rechts abbiegen oder geradeaus
Obowiązujący kierunek jazdy: skręcać w prawo lub wprost

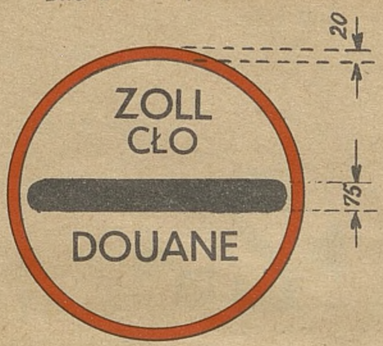
Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Bild 28 — Ryc. 28

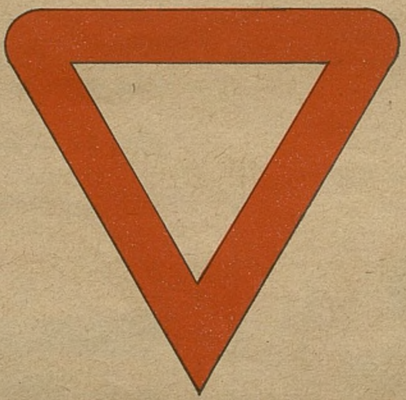
Einbahnstraße
Ulica jednokierunkowa

Bild 29 — Ryc. 29

Haltzeichen an Zollstellen
Znak zatrzymywania się
na placówkach celnych

Bild 30 — Ryc. 30

Vorfahrt auf der Hauptstraße achten
Przestrzegać pierwszeństwa przejazdu
na drodze głównej

Bild 31 — Ryc. 31

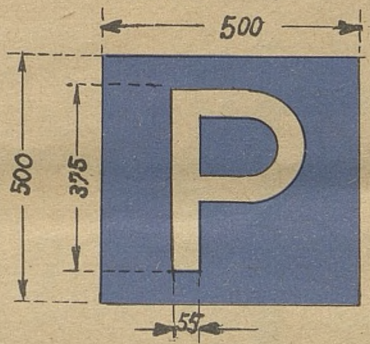

Droschkenplatz
Postój dorożek

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

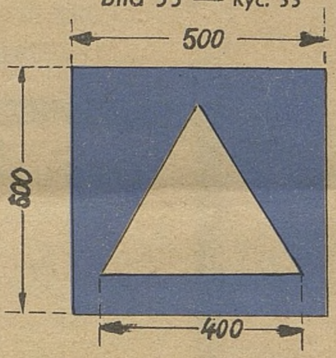
III. Hinweiszeichen (Bilder 32 bis 52)
III. Znaki wskaźnikowe (Ryciny 32 do 52)

Bild 32 — Ryc. 32

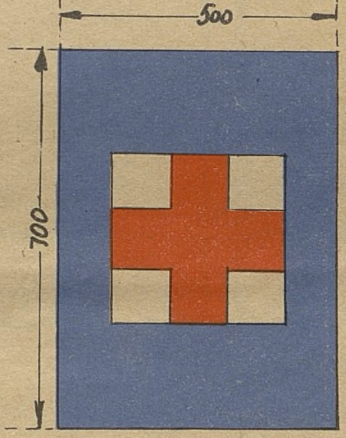
Parkplatz
Miejsce postoju

Bild 33 — Ryc. 33

Vorsichtszeichen
Znak zalecający ostrożność

Bild 34 — Ryc. 34

Hilfsposten
Placówka pierwszej pomocy

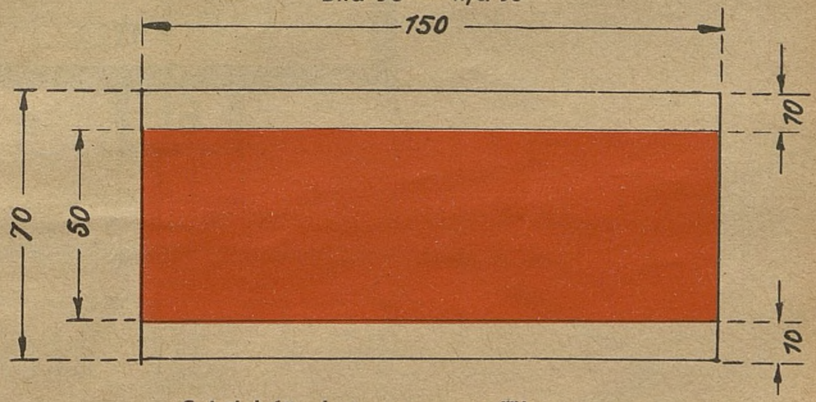
Zeichen für Laternen, die nicht die ganze Nacht über brennen — (Bilder 35 und 36)
Znaki dla latarń, nie świecących się przez całą noc — (Ryciny 35 i 36)

Bild 35 — Ryc. 35

Ring für Laternenpfähle
Pierścień dla słupów latarń

Bild 36 — Ryc. 36

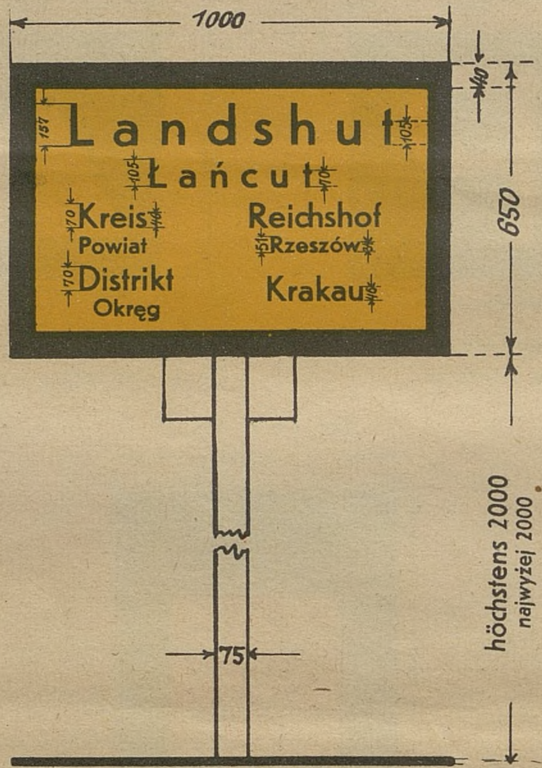
Schild für Laternen an Überspannungen
Tablica dla latarń na przewieszeniach

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Ortstafel (Bilder 37 und 38)

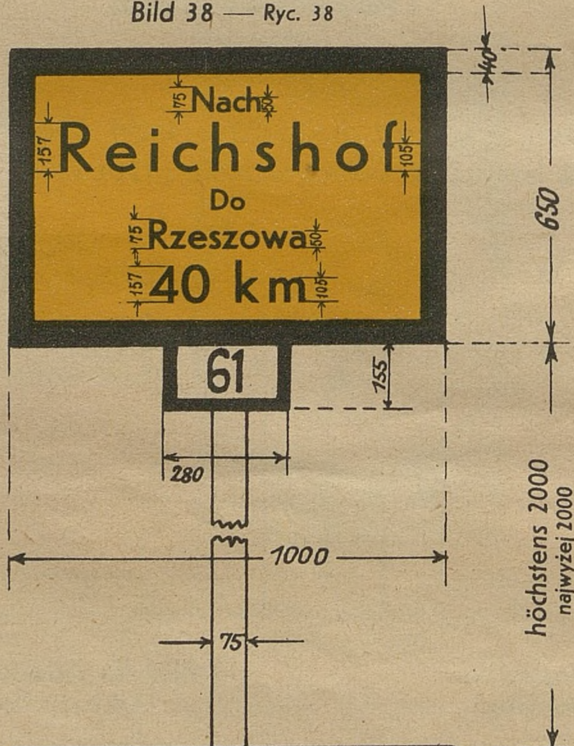
Tablice z oznaczeniem miejscowości (Ryciny 37 i 38)

Bild 37 — Ryc. 37

(Vorderseite) — (Strona przednia)

Bild 38 — Ryc. 38

(Rückseite) — (Strona odwrotna)

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Wegweiser für Gouvernementstraßen (Bilder 39 und 40)

Drogowskazy dla dróg gubernatorskich (Ryciny 39 i 40)

Bild 39 — Ryc. 39

Bild 40 — Ryc. 40

Wegweiser für sonstige befestigte Straßen (Bilder 41 und 42)

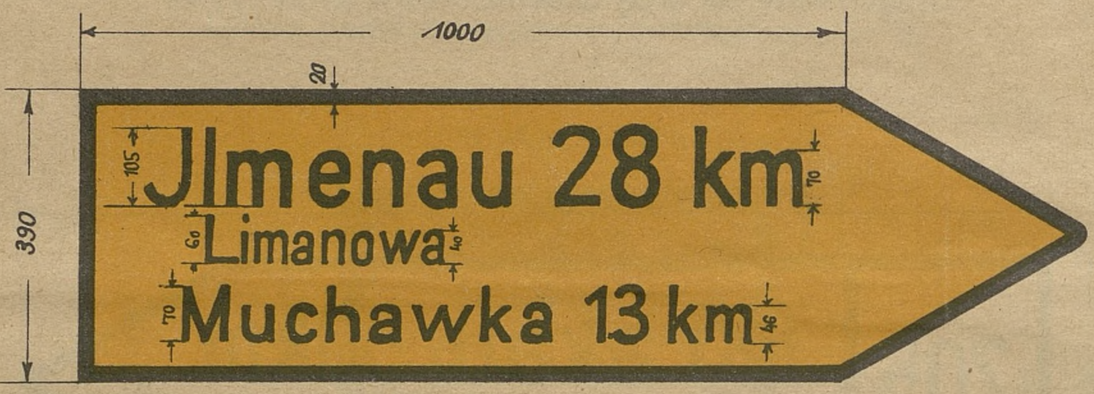
Drogowskazy dla innych dróg utrwalonych (Ryciny 41 i 42)

Bild 41 — Ryc. 41

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Bild 42 — Ryc. 42

Wegweiser für unbefestigte Straßen
Drogowskazy dla dróg nieutrwalonych

Bild 43 — Ryc. 43

Mindestlänge 750 Millimeter
Najmniejsza długość 750 milimetrów

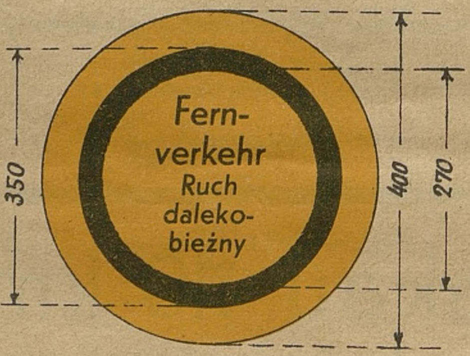
Gouvernementstraßen-Nummernschild
Tabliczka numerowa dróg gubernatorskich

Bild 44 — Ryc. 44

Zeichen für Ring- oder Sammelstraßen für Fernverkehr
Znak dla punktów węzłowych lub dróg zbiorowych dla ruchu dalekobieżnego

Bild 45 — Ryc. 45

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Vor-Wegweiser (Bilder 46 bis 51)
Drogowskazy orientacyjne (Ryciny 46 do 51)

Bild 46 — Ryc. 46

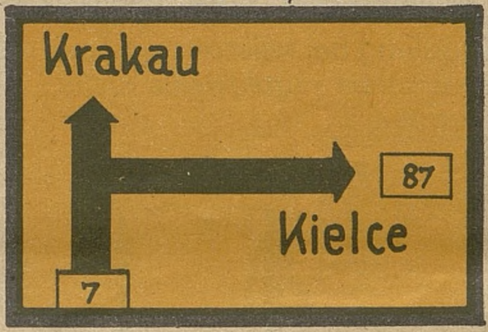

Bild 47 — Ryc. 47

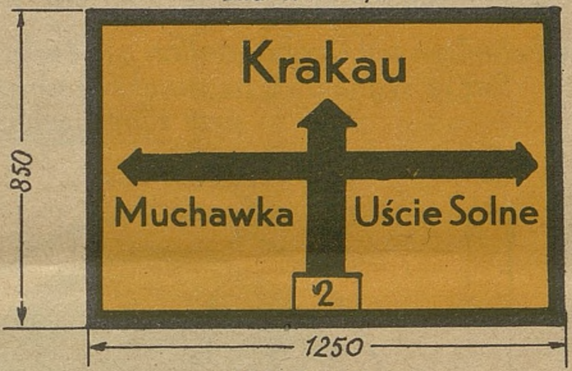

Bild 48 — Ryc. 48

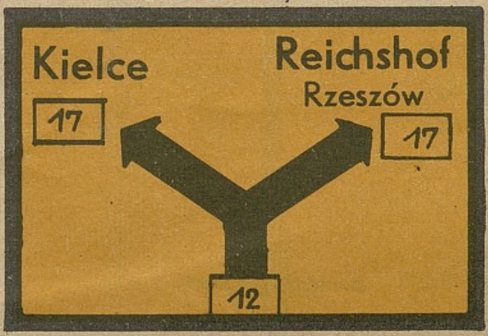

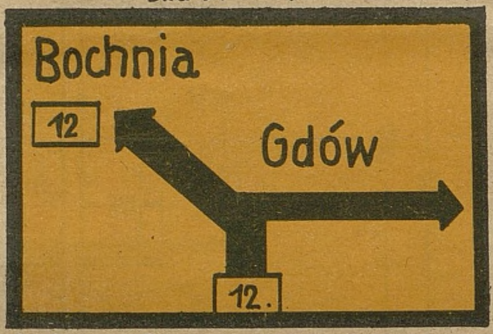
Bild 49 — Ryc. 49

Bild 50 — Ryc. 50

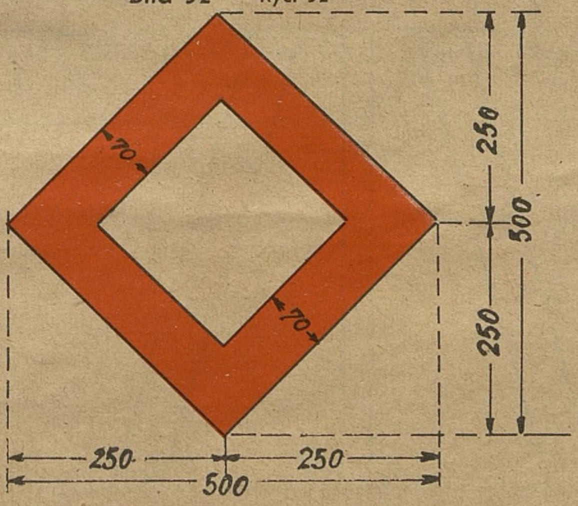

Bild 51 — Ryc. 51

Zeichen für Hauptverkehrsstraßen
Znaki dla głównych dróg komunikacyjnych

Bild 52 — Ryc. 52

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

IV. Zeichen zur Leitung des Verkehrs bei Straßensperren (Bilder 53 bis 58)

IV. Znaki celem kierowania ruchem przy zamknięciach dróg (Ryciny 53 do 58)

Signalscheiben auf Drehgestellen zur Verkehrsregelung bei halbseitigen Sperrungen

Tarcze sygnałowe na stojakach obrotowych celem regulowania ruchu przy zamknięciach półstronnych

Bild 53 — Ryc. 53

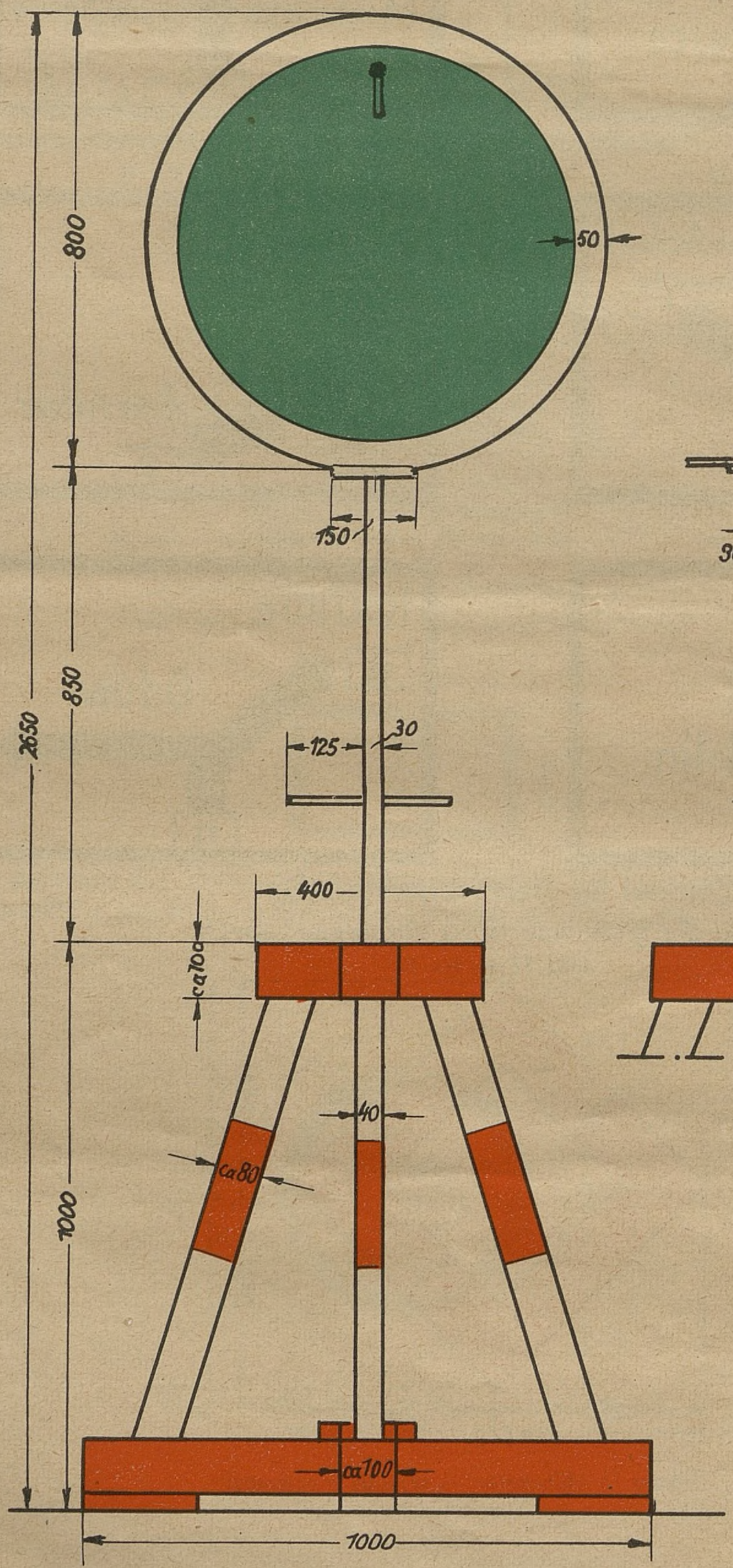
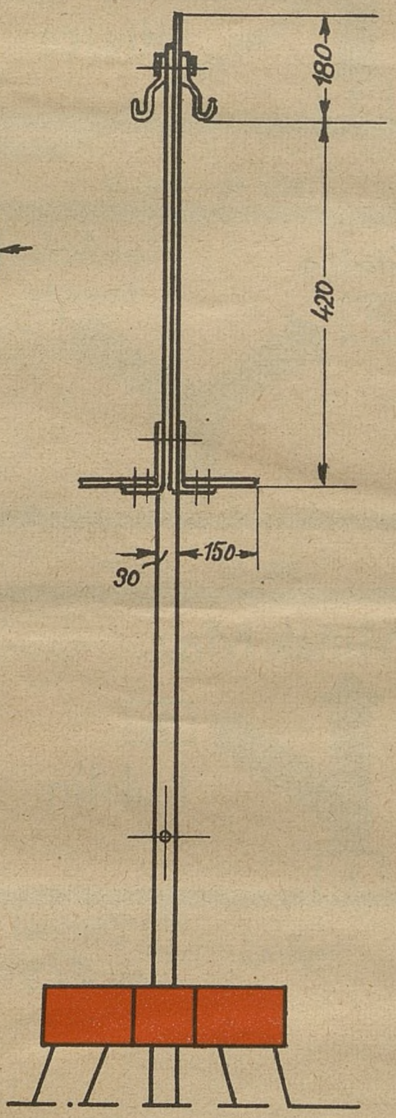

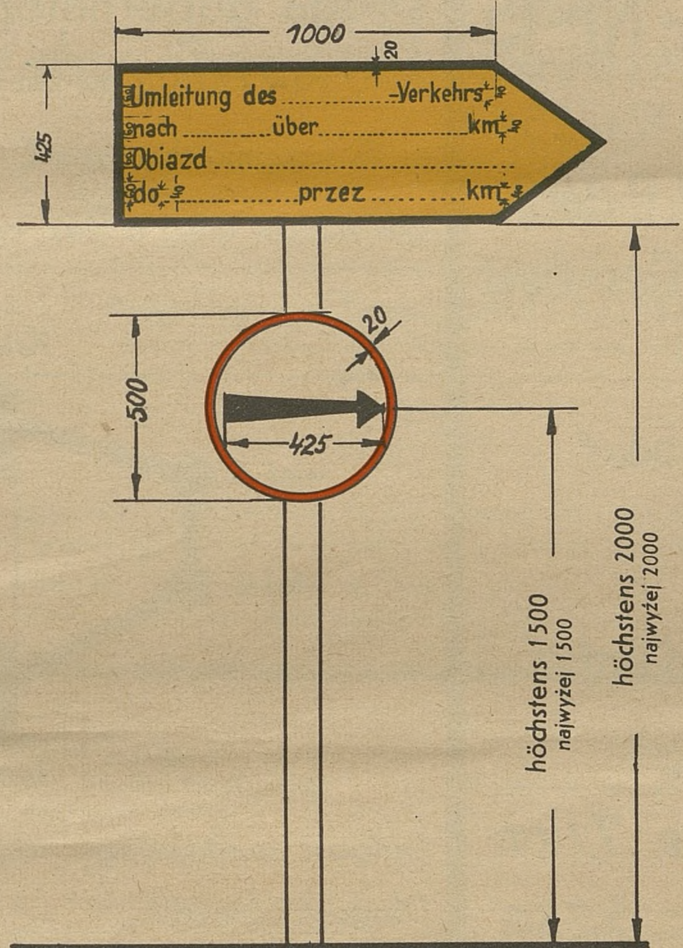
Bild 54 — Ryc. 54

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

Wegweiser für Umleitungen (Bilder 55 und 56)
Drogowskazy dla objazdów (Ryciny 55 i 56)

Bild 55 — Ryc. 55

mit Umleitungspfeil — z strzałką objazdową

Bild 56 — Ryc. 56

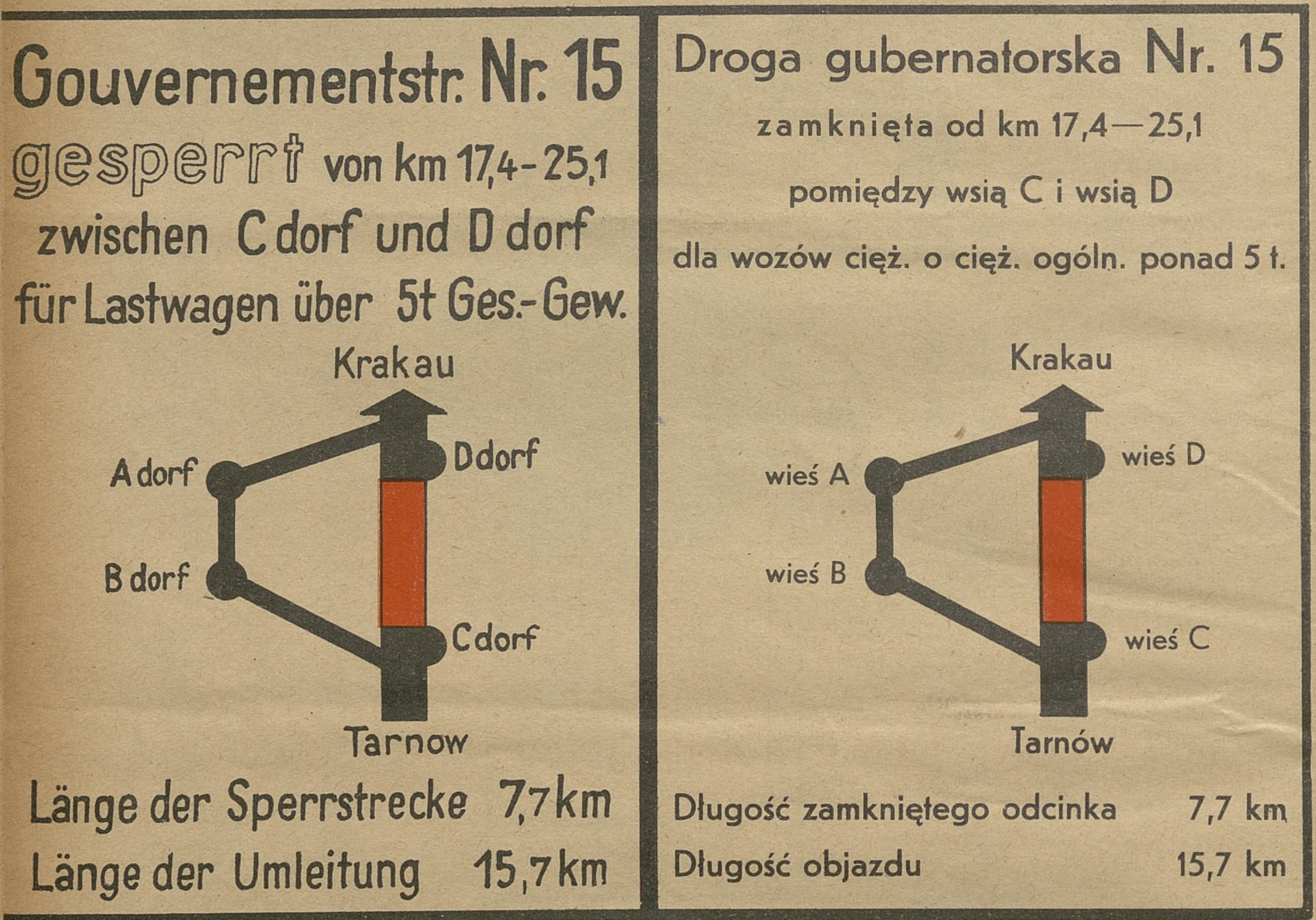

ohne Umleitungspfeil — bez strzałki objazdowej

Maße in Millimeter — Wymiary w milimetrach

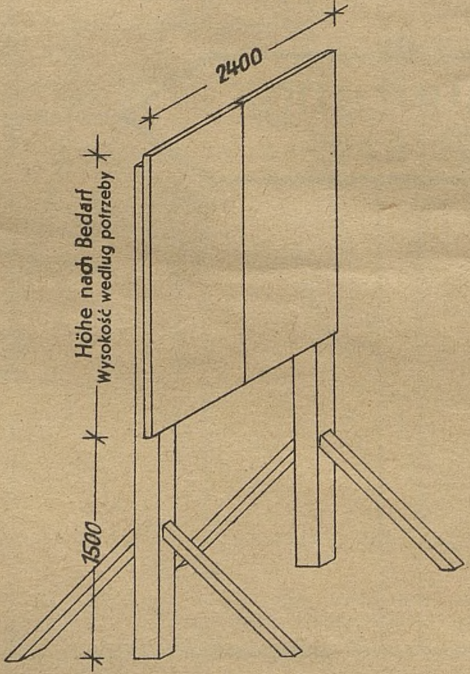
Tafel für Umleitung des Verkehrs auf Gouvernementstraßen (Bilder 57 und 58)
Tablica dla objazdu dla ruchu na drogach gubernatorskich (Ryciny 57 i 58)

Bild 57 — Ryc. 57

Skizze — Szkic

Bild 58 — Ryc. 58

Gestell — Stojak